

Nuorten työpajatoiminnan sisällön ja tuen tarpeen selvittäminen Omnian Kirkkonummen toimipisteellä

Sanna Aho

2024 Laurea

Laurea-ammattikorkeakoulu

Nuorten työpajatoiminnan sisällön ja tuen tarpeen selvittäminen
Omnian Kirkkonummen toimipisteellä

Sanna Aho
Sosionomi
Opinnäytetyö
Toukokuu, 2024

Sanna Aho

Nuorten työpajatoiminnan sisällön ja tuen tarpeen selvittäminen Omnian Kirkkonummen toimipisteellä

Vuosi

2024

Sivumäärä

65

Opinnäytetyön tarkoituksena oli selvittää haastattelujen avulla Nuorten työpajatoiminnan sisällön ja tuen tarve Omnian Kirkkonummen toimipisteellä. Opinnäytetyön tavoitteena oli tuottaa tietoa Omnian Nuorten työpajoille uuden työpajatoiminnan sisällön suunnittelua varten. Opinnäytetyön tutkimuksen tavoite oli selvittää kirkkonummelaisten NEET-nuorten ja NEET-nuorten kanssa työskentelevien ammattilaisten näkemyksiä työpajatoiminnan sisällön, avun ja tuen tarpeesta sekä elämässä eteenpäin siirtymistä edistävästä asioita. NEET-nuorilla (Not in Employment, Education or Training) tarkoitetaan 16-29-vuotiaita nuoria, jotka ovat työelämän, koulutuksen, asevelvollisuuden tai valmentavien palveluiden ulkopuolella vastoin omaa tahtoaan. Opinnäytetyön tietoperusta keskittyi työpajatoiminnan teoriaan ja NEET-nuoria koskeviin tutkimuksiin. Tutkimukset koskivat NEET-nuorten hyvinvointia, palveluiden käyttöä ja toimintakykyä, työpajoilla olevien valmennettavien ja valmentajien kokemuksia työpajatoiminnan hyödyistä sekä NEET-nuorten työllistymistä edistäviä hyviä käytäntöjä.

Opinnäytetyö tehtiin laadullisena tutkimuksena. Aineisto kerättiin teemahaastattelun keinoin ja se analysoitiin induktiivisella sisällönanalyysillä. Tiedonantajina olivat kolme NEET-nuorta ja kolme NEET-nuorten kanssa työskentelevää ammattilaista. Aineistosta esiin nousseiden tulosten perusteella Omnian Nuorten työpajojen Kirkkonummen toimipisteellä nuoria nähtiin tukevan joko valmennus- tai starttityyppinen, eli ei yhteen ammattialaan keskittyvä paja, hyvinvointiin keskittyvä paja tai ammatillinen paja, jonka sisältö keskittyisi joko eläintenhoitoon tai tietotekniikkaan. Aineistoista esiin nousseiden tulosten perusteella apu ja tuki, jota Kirkkonummen toimipisteelle kaivataan, keskittyivät opiskelu- ja työelämätaitojen vahvistamiseen, arjenhallinnan taitojen vahvistamiseen, kansalaistaitojen vahvistamiseen, sosiaaliseen vahvistamiseen sekä nuorten kokonaisvaltaisen tilanteen huomioimiseen. Tulosten perusteella turvallinen ja kannustava ympäristö, motivoitunut ja ammattitaitoinen pajaohjaaja, turvallinen aikuinen, nuoren tilanteen kokonaisvaltaisen huomioiminen, vertaisryhmään kuuluminen ja monitoimijainen yhteistyö edistäisi nuoren pääsyä opintojen ja työn pariin.

Opinnäytetyö on luovutettu työelämäkumppanille, joka käyttää opinnäytetyön tuloksia uuden nuorten työpajatoiminnan suunnitteluun Kirkkonummen toimipisteellä. Työelämäkumppani käyttää opinnäytetyön tuloksia parhaaksi näkemällään tavalla ja hyödyntää niitä osana omaa työpajatoiminnan suunnitteluprosessiaan.

Asiasanat: nuorten työpajatoiminta, NEET-nuoret, työpajatoiminnan sisältö

Sanna Aho

Elucidating the Content of Youth workshop activities and the need for support at Omnia's Kirkkonummi location

Year

2024

Pages

65

The purpose of this Bachelor's thesis was to find out the content and support needed for youth workshops at Omnia's Kirkkonummi location, through interviews. The aim of the thesis was to produce information for Omnia's Youth workshops for planning the content of new workshop activities. The goal of the thesis research was to find out the views of the NEET youth from Kirkkonummi and professionals working with NEET youth regarding the content of the workshop activities, the need for help and support, and issues that promote moving forward in life. NEET youth (Not in Employment, Education or Training) refers to young people aged 16-29 who are outside working life, education, military service or training services against their will. The theoretical background of the thesis focused on the theory of workshop activities and research on NEET youth. The studies concerned the well-being, use of services and functional ability of NEET youth, the experiences of the trainees and coaches at the workshops on the benefits of the workshop activities, and good practices promoting the employment of NEET youth.

The thesis was done as a qualitative study. The material was collected by means of thematic interviews and analyzed with inductive content analysis. The informants were three NEET youths and three professionals working with NEET youth. Based on the results that emerged from the data, at the Kirkkonummi branch of Omnia Youth Workshops, young people were seen to be supported by either a training or start-up type workshop, i.e. a workshop not focused on one professional field, a workshop focused on well-being, or a professional workshop whose content would focus on either animal care or information technology. According to the results, that emerged from the data, the help and support needed for the Kirkkonummi office focused on strengthening study and work-life skills, improving everyday management skills, enhancing civic skills, fostering social development, and considering the holistic situation of young people. Based on the results, a safe and encouraging environment, a motivated and professional workshop instructor, a safe adult, comprehensive consideration of the young person's situation, belonging to a peer group and multiprofessional cooperation would promote the young person's access to studies and work.

The thesis was handed over to a working life partner, who will use the results of the thesis to plan new youth workshop activities at the Kirkkonummi location. Working life partner uses the results of the thesis in the way they sees fit and integrates them into their own workshop planning process.

Keywords: youth workshop activity, NEET youth, workshop activity content

Sisälllys

1	Johdanto.....	6
2	Toimintaympäristön kuvaus.....	7
2.1	Nuorten työpajatoiminta.....	7
2.2	Työpajapedagogiikka.....	8
2.3	Omnian Nuorten työpajat toimintaympäristönä.....	9
3	Kohderyhmän kuvaus - Nuoret.....	10
3.1	NEET-nuoret.....	11
3.2	Kirkkonummelaisten nuorten työllisyystilanne.....	12
4	Työpajatoiminnan teoria sekä NEET-nuoria koskevat tutkimukset.....	13
5	Opinnäytetyön toteutus.....	15
5.1	Opinnäytetyön tarkoitus, tavoitteet ja tutkimuskysymys.....	16
5.2	Tutkimukselliset valinnat.....	17
5.3	Aineiston keruu.....	19
5.4	Aineistoanalyysi.....	22
5.5	Opinnäytetyön eettisyys ja luotettavuus.....	26
6	Tulokset.....	28
6.1	NEET-nuorten tulokset - Ensimmäinen tutkimuskysymys.....	28
6.2	NEET-nuorten kanssa työskentelevien ammattilaisten tulokset - Ensimmäinen tutkimuskysymys.....	29
6.3	NEET-nuorten tulokset - Toinen tutkimuskysymys.....	32
6.4	NEET-nuorten kanssa työskentelevien ammattilaisten tulokset - Toinen tutkimuskysymys.....	35
6.5	NEET-nuorten tulokset - Kolmas tutkimuskysymys.....	39
6.6	NEET-nuorten kanssa työskentelevien ammattilaisten tulokset - Kolmas tutkimuskysymys.....	41
7	Johtopäätös.....	45
8	Pohdinta.....	50
8.1	Opinnäytetyön luotettavuuden arviointi.....	51
8.2	Jatkotutkimusaihe.....	53
8.3	Toimeksiantajan palaute.....	54
	Lähteet.....	55
	Taulukot.....	60

1 Johdanto

Nuoret voivat hyvin. Tai ainakin suurin osa. Näin kertoo Valtion nuorisoneuvoston ”Katsaus nuorten hyvinvointiin 2023-raportti (Valtion nuorisoneuvosto 2023, 3.) Vaikka koulutuksen ja työn ulkopuolelle jäävien nuorten määrä on vähentynyt ja yhä useampi suhtautuu tulevaisuuteen luottavaisesti, nähdään hyvinvoinnissa polarisaatiota. Vähemmistöryhmiin kuuluvat nuoret voivat monin tavoin huonommin kuin keskiarvonuoret. Lisäksi sosioekonomisella taustalla on merkitystä hyvinvointiin ja tulevaisuuden näkyymiin. (Valtion nuorisoneuvosto 2023, 3.)

Opinnäytetyön aiheena olevat NEET-nuoret (Not in Employment, Education or Training) eivät ole yhtenäinen joukko, vaan heihin kuuluu erilaisissa elämäntilanteissa olevia 16-29-vuotiaita nuoria. Tähän ryhmään kuuluu nuoria, joilla on haasteita elämänhallintaan, terveyteen, toimintakykyyn ja sosiaalisiin suhteisiin liittyen. Haasteet voivat olla joko lyhyt- tai pitkäaikaisia, ja ne usein heikentävät nuoren työ- ja toimintakykyä. (TOIMINTAKYVYN ARVIOINTI 16-29-VUOTIAILLA NEET-NUORILLA - Suositus avuksi Kelan ammatilliseen kuntoutukseen ohjattaessa 2018, 5,7.)

Työpajakenttä on muutoksen alla. Työpajojen asiakkaiden haasteet ovat muuttuneet moninaisemmiksi. Toiminnalta odotetaan yhä enemmän hyviä ja vaikuttavia tuloksia. Työpajaympäristö on yhteisö, joka tukee hyvinvoinnissa, kasvussa ja osaamisen tunnistamisessa, samalla valmentaen kohti työtä ja opintoja. Työpajatoiminnan keskiössä ovat valmennus ja merkityksellinen tekeminen, joiden avulla tulevaisuusnäkyviä ja arjenhallintaa pyritään edistämään. (Työpajatoiminnan käsikirja - Valmennusta, toiminnallisuutta ja yhteisöllisyyttä 2023, 4.)

Opinnäytetyön idea syntyi työelämäkumppanin Espoon seudun koulutuskuntayhtymä Omnian Nuorten työpajojen tarpeesta. Omnian Nuorten työpajoilla on tullut eteen tilanne, jossa Kirkkonummen toimipisteen työpajatoiminnan sisältöä halutaan arvioida uudelleen. Tämän tutkimuksellisen opinnäytetyön tarkoitus on selvittää työelämäkumppanille kirkkonummelaisten nuorten työpajatoiminnan sisällön ja avun tarpeita. Tavoitteena on tarjota tietoa, jonka avulla uutta nuorille suunnattua työpajatoimintaa voidaan suunnitella Kirkkonummen toimipisteelle.

Opinnäytetyö toteutetaan laadullisena tutkimuksena, jossa haastatellaan kirkkonummelaisia NEET-nuoria ja NEET-nuorten kanssa työskenteleviä ammattilaisia. Tutkimuskysymykset ovat: Millainen työpajatoiminnan sisältö tukisi kirkkonummelaisten nuorten osallistumista työpajatoimintaan? Millainen työpajatoiminnan sisältö tukisi nuorten työelämä- ja opiskelunvalmiuksien sekä elämänhallintataitojen kehittymistä? Mitkä asiat edistävät kirkkonummelaisten nuorten siirtymistä työn ja opintojen pariin? Tietoperustana tälle opinnäytetyölle toimii työpajatoimintaan keskittyvä teoria, sekä NEET-nuoria koskeva tutkimukset.

2 Toimintaympäristön kuvaus

Nuorten työpajatoimintaa ohjaa Nuorisolaki (Nuorisolaki 1285/2016), jossa määritellään toimintaa ja palveluita. Nuorten työpajatoiminnan tehtävänä on valmennuksen avulla parantaa nuorten mahdollisuuksia päästä opintojen, työn, tai muun palvelun piiriin. Nuorten työpajatoiminnan tarkoitus on myös parantaa nuoren elämänhallintaa, edistää nuoren kasvua ja vahvistaa osallisuutta ja kansalaistaitoja yhteiskunnassa. Työpajatoiminnassa työ toimii valmennuksen välineenä ja jokainen nuori toteuttaa työtoimintaa omien kykyjensä puitteissa. (Nuorisolaki 1285/2016.)

Nuorten työpajojen tulee järjestää yksilö- ja työvalmennusta nuorille. Työpajan vastuulla on seurata tuloksia. Työpajajaksosta tehdään kirjallinen sopimus ja henkilökohtainen valmennussuunnitelma yhdessä nuoren kanssa. Nuoresta kerätään työpajajakson aikana tietoja hänen valmennussuunnitelmaansa ja hänen palvelutarpeensa kartoittamista varten. Lisäksi hänen edistymistään ja valmennuksen vaikuttavuutta seurataan jakson ajan. Tiedot saadaan nuorelta itseltään, havainnoimalla nuoren toimintaa sekä nuorta ohjanneelta henkilöltä. (Nuorisolaki 1285/2016.)

2.1 Nuorten työpajatoiminta

Työpajatoiminta tukee omaa polkuaan etsiviä nuoria. Työpajatoiminnan tarkoitus on parantaa nuorten opiskelu- ja työllistymismahdollisuuksia, sekä muiden palveluiden piiriin pääsemistä. Työpajoilla tutustutaan ammattialoihin, vahvistetaan ammatillisia taitoja ja tarjotaan vaihtoehtoinen oppimisympäristö. Työpajoilla vahvistetaan työelämä- ja yhteisötaitoja sekä sosiaalisia ja ryhmässä toimimisen taitoja. Tavoitteena on myös tarjota yksilöllistä tukea ja valmennusta nuoren kasvun, sosiaalisten taitojen ja osallisuuden vahvistamiseksi. (Työpajatoiminnan käsikirja... 2023, 4.)

Työpajatoiminnan yksi tärkeä tavoite on syrjäytymisen ehkäisy, sekä sosiaalinen vahvistaminen. Työpajaympäristössä syrjäytymisen ehkäisy tähtää avaamaan väyliä työ- ja opiskelumarkkinoille. Tätä väylää pyritään avaamaan tuen, rohkaisun keinoin ja samalla katkaisemaan syrjäytymisen kierre. (Työpajatoiminnan käsikirja... 2023, 51.) Syrjäytymisellä tarkoitetaan osattomuuden kokemusta ja normaalin toiminnan ja toimintamallien ulkopuolelle jäämistä. Yksi syrjäytynyt nuori voi maksaa julkiselle taloudelle 1,2 miljoonaa euroa. (AVI 2023.)

Sosiaalinen vahvistaminen on yksi keino, jolla pyritään ehkäisemään syrjäytymistä. Se on myös keino, jolla työpajaympäristössä yritetään vahvistaa nuoren elämänhallintataitoja. Näin voidaan edistää nuoren arjenhallintaa, joka parantaa elämäntilannetta ja vahvistaa hyvinvointia. Myös osallisuuden vahvistamisella on suuri rooli työpajatoiminnassa. Työpaja-arkeen kuuluu osallisuuden näkökulmasta yksilön vaikutusmahdollisuuksien parantaminen, ryhmään kuulumisen mahdollisuus ja joustavuus osallistumisen näkökulmasta.

Jokainen voi osallistua haluamallaan tavalla, joko passiivisena tai aktiivisena ryhmän jäsenenä. Osallisuuteen liittyy myös nuoren oikeuksien ja velvollisuuksien opettelu ja kansalaistaitojen edistäminen esimerkiksi päivärytmin harjoittelulla, ajankohtaisista yhteiskunnallisista asioista sekä paikallisesta työllistymistilanteesta keskustelulla. (Työpajatoiminnan käsikirja... 2023, 51-52.)

Työpajan asiakkaita ovat työn, koulutuksen ja opintojen ulkopuolella olevat nuoret, sekä nuoret opiskelijat, jotka tarvitsevat tukea ja hyötyvät vaihtoehtoisesta työ- ja oppimisympäristöstä. Työpajatoimintaan osallistutaan yleensä työkokeilusopimuksella, joka edellyttää työtömäksi työnhakijaksi ilmoittautumista. Omnian Nuorten työpajoille voi myös osallistua omaehtoisesti pajojen omalla sopimuksella, jolloin asiakkaan ei tarvitse olla työtön työnhakija. Työpajoille voi tulla myös SOHOY-sopimuksella (suunnitelma osaamisen hankkimisesta Omnian ympäristössä), jolloin opiskelija siirtyy oppilaitoksen sisäisellä sopimuksella työpajatoiminnan asiakkaaksi. (Rantala 2024.)

Työpajat toimivat valmennus-, toiminta-, työ- ja oppimisympäristönä nuorille. Työtä käytetään yhtenä valmennusmenetelmänä ja se on osa työ-, yksilö- ja ryhmävalmennusta. Työpajatoiminnan keskiössä ovat työn teko ja tekemällä oppiminen. Tekemällä oppiminen koostuu konkreettisista, merkityksellisistä tehtävistä. Valmennus on kasvatuksellista ja pedagogista, ja se pyrkii vastaamaan nuoren tarpeisiin ja tilanteisiin. Valmennuksessa otetaan huomioon nuoren ominaisuudet, toiveet ja tarpeet, ja pyritään tuomaan hänen vahvuutensa ja kykynsä esille. Työpajajakson tavoitteet ja sen sisältö määritellään aina yksilöllisesti nuoren toiveiden ja tarpeiden mukaan, ja nuori otetaan mukaan tavoitteiden asettamiseen ja työpajajakson suunnitteluun. Työpajatoiminta on aina suunnitelmallista ja tavoitteellista. Tavoitteet asetetaan niin, että ne ovat saavutettavissa. Työpajalla tapahtuvan valmennuksen tarkoituksena on tuottaa nuorelle onnistumisen kokemuksia, ja tehdä edistyminen näkyväksi. (Työpajatoiminnan käsikirja... 2023, 9; Hämäläinen & Palo 2014, 11-12, 24-25.)

2.2 Työpajapedagogiikka

Tekemällä oppiminen on tärkeä menetelmä työpajalla työtehtävien opettelussa. Oppimiseen kuuluu kokemus, joka mahdollistaa havainnoinnin ja pohdinnan. Filosofi John Dewey oli yksi tekemällä oppimisen puolestapuhuja. Hänen mukaansa oppiminen on elämän mittainen prosessi, jossa oma toiminta on oppimisen keskiössä. Deweyn oppimisprosessi on käytännönläheinen ja perustuu omakohtaisen kokemuksen kautta muodostuvaan ymmärrykseen. Oppimiseen voidaan vaikuttaa parhaiten kasvatuksella. Deweyn viittä ideaa hyödynnetään myös työpajaympäristössä. Ensimmäisen idean mukaan koulutus on osa elämää, ei erillään siitä.

Toisena ideana on, että yksilön taipumukset ohjaavat oppimista ulkoa asetettujen tavoitteiden sijaan. Kolmantena ideana on, että oppiminen tapahtuu aktiivisesti kokeilevassa toiminnassa, ei vain tietoa vastaanottamalla. Neljäntenä ideana on, että oppiminen perustuu kokemuksen jatkumolle sen pirstoutumisen sijaan. Viimeisenä ideana on, että oppiminen tähtää kokemuksen jatkuvaan uudistumiseen, annetun elämäntavan omaksumisen sijaan. (Heikkilä-Laakso, Heikkilä 1997; Alhanen 2013, Hämäläinen ym. 2014 mukaan, 25-26.)

Työpajaympäristö onkin yksilön ainutlaatuisuutta korostava ympäristö, jossa kokemusten jakaminen yhteisössä rikastuttaa yksilön kokemusta. Kun kokemuksia jaetaan ja niille saadaan vahvistusta, voidaan vaikuttaa koko ryhmän ajattelu- ja toimintatapoihin. Samalla voidaan voimavaraistaa koko ryhmää tai yhteisöä. (Alhanen 2013, Hämäläinen ym. 2014 mukaan, 26.)

2.3 Omnian Nuorten työpajat toimintaympäristönä

Omnian Nuorten työpajat ovat osa Espoon seudun koulutuskuntayhtymää. Työpajat sijaitsevat Espoon Viherlaaksossa ja Kirkkonummella. Omnian Nuorten työpajat on tarkoitettu espoolaisille, kauniaislaisille ja kirkkonummelaisille 16-29-vuotiaille nuorille. Omnialla on yhteensä 9 erilaista ammatillista työpajaa, sekä seinätön paja, jossa valmennus tapahtuu ulkopuolisen työnantajan tiloissa, Omnian Nuorten työpajan yksilövalmentajan tuella. Työpajat ovat: Audiovisuaalinen paja, Autopaja, Kuljetus- ja kiinteistöhuolto-paja, Puutyöpaja, Ruokapalvelupaja, Seinätön paja, Sisustus-paja, Sote-paja, Taidepaja sekä Tekstiilipaja. (Omnia 2024a; Omnia 2024b.)

Omnialla on yhteensä 11 työpajaohjaajaa, jotka ovat vastuussa oman pajansa ammatillisesta toiminnasta ja sisällöstä. Lisäksi pajoilla toimii yksi S2-tukeen erikoistunut työpajaohjaaja. Omnian Nuorten työpajoilla tarjotaan ammatillisen ohjauksen lisäksi yksilövalmennusta. Yksilövalmentajia Omnian Nuorten työpajoilla on neljä. Jokaiselle yksilövalmentajalle on määriteltty omat vastuupajat, joiden asiakkaita he valmentavat pajajakson ajan. Yksilövalmentajat vastaavat rekrytoinneista ja sopimusten laatimisesta.

Taidepaja toimii Omnian Nuorten työpajojen Kirkkonummen toimipisteellä. Siellä nuoren on mahdollisuus tutustua tuotesuunnitteluun, muotoiluun, piirtämiseen ja maalaamiseen. Taidepajalla tutustutaan erilaisiin materiaaleihin ja niiden käsittelyyn. Nuori pääsee tutustumaan luovaan alaan turvallisessa ympäristössä ja pääsee suunnittelemaan tulevaisuuttaan tuetusti. (Omnia 2024c.)

3 Kohderyhmän kuvaus - Nuoret

Nuoruus on muutoksen aikaa, jolloin siirrytään keskilapsuudesta aikuisuuteen. Se ajoittuu ikävuosien 13-25 välille, ja siihen liittyy vahvaa psyykkistä ja fyysistä kehitystä. Kehityspsykologian näkökulmasta nuoruuteen liittyy tilaisuus löytää uusia henkilökohtaisia mahdollisuuksia ja tästä syystä nuoruus nähdäänkin yksilöllistymisen toisena vaiheena. (Pulkkinen, Ahonen & Ruoppila 2023, Luku 4.) Sawyerin (2018) mukaan Pulkkinen ym. (2023) kertoo, että nuoruusikä jaetaan yleensä kolmeen eri vaiheeseen: varhaisnuoruuteen, keskinuoruuteen ja myöhäisnuoruuteen.

Hormonaaliset muutokset ja sosiaaliset stressitekijät ovat vaikuttavina tekijöinä varhaisnuorten mielialan heilahteluihin ja heikkoon impulssikontrolliin. Varhaisnuoruudessa alkaa vanhemmista irtaantuminen, joka on osa psyykkisen kehityksen prosessia. (Denham ym. 2009, Pulkkinen ym. 2023 mukaan, Luku 4.)

Keskinuoruuteen liittyy vahvasti yksilöllisen ja yhtenäisen identiteetin muodostaminen. Identiteettiin kuuluvat arvot, tavoitteet ja valinnat. Tässä kehitysvaiheessa aletaan sopeutua muuttuneeseen ruumiinkuvaan, ja verrataan itseä muihin nuoriin. Ikätovereilla onkin tärkeä merkitys tässä kehitysvaiheessa vertaisryhmän, sekä mallioppimisen ja samaistumisen roolissa. Vanhempien rooli pysyy tärkeänä, sillä he ovat edelleen roolimalleja kehittyville nuorille. (Erikson 1950, 1968; Aalberg 2016; Denham ym. 2009, Pulkkinen ym. 2023 mukaan, Luku 4.)

Myöhäisnuoruuteen liittyy kypsempi päätöksenteko, suunnitteleminen ja omien tekojen seuraamusten ymmärtäminen. Muiden nuorten vaikutus vähenee, ja yksilölliset mielipiteet, mieltymykset ja asenteet alkavat muodostua. Oma identiteetti ja mielenkiinnon kohteet vakiintuvat. Nuori alkaa myös toimia itsenäisemmin ja luo itselleen tulevaisuuden odotuksia. Myös nuoren suhde vanhempiinsa muuttuu enemmän aikuisten väliseksi suhteeksi. (Steinberg 2014; Aalberg 2016, Pulkkinen ym. 2023 mukaan, Luku 4.)

Nuoruusikä tuo tullessaan mahdollisuuksia ja haasteita. Osalle nuorista nuoruusikä voi tuoda käänteen lapsuusiän negatiivisiin kokemuksiin ja muuttaa kehityksen myönteiseksi. Osalle taas ongelmat voivat kasaantua ja vahvistaa negatiivisia kokemuksia, muuttaen ne pahoinvoinniksi. Pahoinvointi voi ilmetä henkisenä pahoinvointina ja häiriökäyttäytymisenä. Pahoinvointi voidaan jaotella sisäänpäin suuntautuneiksi oireiksi ja ulospäin suuntautuviksi oireiksi. Sisäänpäin suuntautuneet oireet voivat olla esimerkiksi mielialan ja tunne-elämän ongelmia, kuten ahdistusta ja masennusta. Ulospäin suuntautuneet oireet voivat näkyä esimerkiksi ongelmakäyttäytymisenä, kuten aggressiivisuutena, rikollisuutena tai käytöksen säätelyn ongelmia.

Joillakin nuoruusiän ongelmat häviävät, ja toisilla ne taas vakiintuvat ja jäävät. (McEwen & Morrison 2013; Sisk & Foster 2004; Dick & Ferguson 2015; Pringle ym. 2016; Graber & Sontag 2009; Nivard ym. 2017; Weeks ym. 2016; Huesmann ym. 2009; Moffitt 1993, Pulkkinen ym. 2023 mukaan, Luku 4.)

3.1 NEET-nuoret

Nuoruusiällä on suuri merkitys aikuisiän mielenterveyteen. Nuoruusikä on merkityksellinen kehitysvaihe ja sen päätehtävänä on irrottautua lapsuudesta ja suunnata kohti aikuisuutta, samalla omaa identiteettiä rakentaen. Nuoruusiän kehitysvaiheeseen liittyy paljon nopeita ja yksilöllisiä muutoksia, jonka vuoksi kehitysvaiheen tyypillisiä piirteitä ei aina ole helppoa erottaa mielenterveyden häiriöistä. Nuorten kanssa työskentelevien tuleekin toimia aktiivisesti silloin, kun huoli nuoren hyvinvoinnista herää. Nuorelta kannattaa aina kysyä suoraan hänen elämästään. (Vuorilehti, Larri, Kurki & Hätönen 2014, 199-200.)

NEET-nuorilla (Not in Employment, Education or Training) tarkoitetaan 16-29-vuotiaita nuoria, jotka ovat työelämän, koulutuksen, asevelvollisuuden tai valmentavien palveluiden ulkopuolella vastoin omaa tahtoaan. (TOIMINTAKYVYN ARVIOINTI 16-29-VUOTIAILLA NEET-NUORILLA - Suositus avuksi Kelan ammatilliseen kuntoutukseen ohjattaessa 2018, 5,7.)

NEET-asema yhdistetään usein sosiaalisiin ja psyykkisiin ongelmiin. Hyvinvointiongelmiin tiedetään kasaantuvan ja syrjäytyminen yhdistetään usein köyhyyteen, mielenterveyden ongelmiin, sekä rikollisuuteen. Lyhytkin jakso työn tai koulutuksen ulkopuolella nostaa hyvinvoinnin ongelmien riskiä, ja varsinkin ne nuoret, jotka eivät perusasteen jälkeen pääse opintojen tai työn pariin kuuluvat riskiryhmään. Perusasteen jälkeen kotiin jääneillä tiedetään olevan muita vaikeampaa kiinnittyä jatko-opintoihin, työelämään tai yhteiskunnan toimintaan. Mitä pidempään nuori on NEET-statuksella, sitä todennäköisemmin hänellä on myös sosiaalisia tai psyykkisiä ongelmia. (Tilastokeskus 2024.)

Rahmanin ja Grootin tutkimuksessa Risk Factors of Being a Youth Not in Education, Employment or Training (NEET): A Scoping Review (2023) tarkasteltiin NEET-nuoria koskevia riskitekijöitä. Riskitekijöiksi tunnistettiin koulutustasoon, työkokemukseen ja -taitoihin, fyysiseen ja psyykkiseen hyvinvointiin, sosioekonomiseen asemaan ja elintilanteeseen sekä vanhempien asemaan ja koulutukseen liittyviä seikkoja. Tutkimuksen tulokset viittaavat siihen, että nuoren koulutuksella ja perheeseen liittyvillä tekijöillä on tärkeä rooli NEET-ryhmään päätymisessä. (Rahmani & Groot 2023.)

Alhaisen taitotason omaavat yksilöt kuuluvat muita todennäköisemmin NEET-ryhmään. Myös koulumotivaatiolla ja kouluttautumisella on merkitystä nuoren menestymiseen. Hyvä koulumotivaatio ja koulutustaso ehkäisee NEET-ryhmään kuulumista. Työttömyys on myös yksi NEET-nuoria koskeva riskitekijä.

Aiempi työttömyys ja työttömät ystävät altistavat todennäköisemmin NEET-ryhmään joutumiseen. Terveydellä ja mielen hyvinvoinnilla on myös merkitystä. Mielenterveysongelmista kärsivillä nuorilla opinnot jäävät todennäköisemmin kesken ja mielenterveyden häiriöt sekä sopeutumishäiriöt lisäävät riskiä työttömyydelle, jotka altistavat NEET-ryhmään kuulumiselle. NEET-riskiä lisää myös syrjäytyminen ja köyhyys, mutta osallisuuden tunteen vahvistamisella riskiä voidaan ehkäistä. Nuoren asuinalueella ja sen vaikutuksella nähdään myös yhteys NEET-nuoriin. NEET-riski on korkeampi köyhillä alueilla, joissa on korkea työttömyysaste, väkivaltaa ja yhteisön käytössä on heikosti resursseja. Myös NEET-nuoren vanhempien sosioekonomisella asemalla on merkitystä. Köyhyys, yksinhuoltajavanhempi, vanhempien mielenterveyden häiriöt ja päihteiden käyttö sekä kodin ulkopuolelle sijoittaminen lisäävät todennäköisyyttä tulla NEET-nuoreksi. Myös vanhempien heikon koulutustason ja työttömyyden nähdään nostavat nuorten NEET-riskejä. (Rahmani & Groot 2023.)

3.2 Kirkkonummelaisten nuorten työllisyystilanne

Kirkkonummen työllisyystilanne on hyvä. Työllisyyskatsauksen mukaan Kirkkonummen kunnan työllisyystilanne on valtakunnallista tasoa parempi. Kirkkonummelaisten työttömien osuus työvoimasta oli marraskuussa 2023 7,5 %, kun taas koko maan työttömyysprosentti oli 10,0 %. (Työ- ja elinkeinoministeriö 2023a; Työ- ja elinkeinoministeriö 2023b.) Vuonna 2022 työttömiä nuoria oli Kirkkonummella keskimäärin 129. Heistä 79 oli miehiä ja 50 naisia. Erilaisten työllisyyttä edistävien palveluiden piirissä heitä oli 125. Työkokeilussa nuoria oli 25, työvoimakoulutuksessa 97 ja valmennuksessa 3. (Terveys- ja hyvinvoinninlaitos 2024; Työ- ja elinkeinoministeriö 2023c.)

Vuoden 2023 marraskuun tilastot kertovat, että koko Uudellamaalla alle 30-vuotiaita työttömiä työnhakijoita oli 16 612. Kirkkonummelaisten osuus tästä määrästä on 272 nuorta. Kirkkonummella ilman peruskoulun jälkeistä tutkintoa olevia 20-29-vuotiaita työttömiä työnhakijoita oli 83. Koko Uudenmaan alueella luku on 5 000. (Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus 2024.)

Omnian Nuorten työpajoilla oli vuonna 2023 yhteensä 248 asiakasta, joista Kirkkonummen toimipisteellä oli 25 asiakasta. Omnian Nuorten työpajoilla oli vuonna 2023 kirkkonummelaisia nuoria yhteensä 17, joista Kirkkonummen toimipisteellä oli 3 asiakasta. Koko vuoden 2023 aikana siis Kirkkonummen toimipisteen 25 asiakkaasta 3 oli kirkkonummelaisia asiakkaita. Yksi kirkkonummelainen osallistui seinättömään valmennukseen, jonka sijainnista ei ole tarkempaa tietoa. Loput kirkkonummelaiset asiakkaat, joita oli 13, osallistuivat siis Espoon toimipisteen eri työpajatoimintoihin. (Rantala 2024.)

Eniten kirkkonummelaisia oli Audiovisuaalisella pajalla, jonka toimintaan osallistui 5 kirkkonummelaista asiakasta. Toiseksi eniten asiakkaita oli Autopajalla, jonka toimintaan osallistui 3 kirkkonummelaista asiakasta. Kolmanneksi eniten asiakkaita oli Puutyöpajalla, jonka toimintaan osallistui 2 kirkkonummelaista asiakasta. Muihin pajoihin osallistui 1 kirkkonummelainen asiakas pajaa kohden ja näitä pajoja olivat Kuljetus- ja kiinteistöhuolto-paja, Seinätön valmennus, Sisustus-paja, sekä Tekstiilipaja. (Rantala 2024.)

4 Työpajatoiminnan teoria sekä NEET-nuoria koskevat tutkimukset

Tietoperustana tälle opinnäytetyölle toimii työpajatoimintaan keskittyvä teoria, sekä NEET-nuoria koskevat tutkimukset. Ensimmäisenä tutkimuksena toimii Nuorisotakuu-työryhmän loppuraportti (2015). Toisena tutkimuksena toimii Matilda Wrede-Jäntin (2018) U2-tutkimus. Kolmantena tietopohjana toimii Parkkilan ja Poutasen (2023) tutkimus NEET-nuorten hyvinvoinnista, palveluiden käytöstä ja toimintakyvystä. Neljäntenä tietopohjana toimii Mascherini (2017) artikkeli, jossa käsitellään Eurooppalaisten NEET-nuorten tilannetta, ja hyviä käytäntöjä nuorten koulutukseen ja työmarkkinoille pääsyn edistämiseksi.

Työpajatoiminta Suomessa on aloitettu 1980-luvulla. 1990-luvun laman myötä, nuorten työpajatoiminnan tarve kasvoi huomasti nuorisotyöttömyyden takia. Viimeisen 40 vuoden aikana työpajatoiminta on vakiinnuttanut paikkansa palvelujärjestelmässä ja monialaisessa verkostossa. Nuorten työpajatoiminta on osa välityömarkkinoita, joiden tarkoitus on edistää työllistymistä. Työpajatoiminnan tavoitteena on työ- ja toimintakyvyn parantaminen nuoren omia voimavaroja, osaamista ja ammattitaitoa korostaen. Välityömarkkinat ovatkin matalan kynnyksen palvelukokonaisuus. (Työpajatoiminnan käsikirja... 2023, 5, 10.)

Vuonna 2012 Nuorisotakuu-työryhmä esitti useita erilaisia toimenpiteitä nuorten työllisyyden edistämiseksi. Näitä toimenpiteitä, sekä niiden toteutumista tarkastellaan Nuorisotakuu-työryhmän loppuraportissa (2015). Tässä raportissa nuorten työpajatoiminnalle asetettiin tavoitteita, joita olivat mm. nuorten työpajatoiminnan kattavuuden parantaminen, laadun kehittäminen ja oppilaitosyhteistyön lisääminen. Raportin mukaan (2025) Valtakunnallinen työpajayhdistys (TPY) on osallistunut työpajatoiminnan laadun parantamiseen mm. kouluttamalla henkilökuntaa ja kehittämällä työpajojen prosesseja asiakkaita paremmin palveleviksi. Työpajatoiminnan kehittämisessä on myös panostettu työpajojen laatuun, vaikuttavuuteen ja alueelliseen verkostotoimintaan. Työpajojen asemaa koulutusjärjestelmän osana ja sen roolia vaihtoehtoisena oppimisympäristönä on vahvistettu. (Nuorisotakuu-työryhmän loppuraportti ja suosituksen jatkotoimiksi 2015, 9, 26-27.)

Raportin (2015) mukaan Valtiontalouden tarkastusvirasto teki vuonna 2014 tarkastuksen nuorisotakuulle asetetuista tavoitteista. Vaikka raportissa todetaankin, ettei nuorisotakuulle asetettuja tavoitteita saavutettu, oli moni asia edennyt, ja esimerkiksi työpajatoiminta kattoi suurimman osan kunnista. Raportissa myös mainitaan, että työpajatoiminta sai varauksetonta kiitosta toiminnastaan, sekä laadusta. Raportin mukaan työpajat koettiin toimivaksi palveluksi, sillä se tarjoaa yksilöllistä ohjausta ja tukea. Työpajatoiminnan koettiin myös lisäävän nuoren omaa motivaatiota, aktiivista toimijuutta ja luottamusta yhteiskuntaan. Myös raportin lopulliset tulokset tukivat aiempia havaintoja. Työpajatoimintaa voitiin pitää hyvin toimivana työllistymistä edistävänä palveluna, jossa nuoret saivat yksilöllistä apua ja tukea, osallistuminen koettiin motivoivana sekä aktiivisuutta ja luottamusta lisäävänä toimintana. (Nuorisotakuu-työryhmän... 2015, 47-49.)

U2-tutkimushankkeessa kerättiin aineistoa nuorten työpajojen nuorilta valmentautujilta ja heidän valmentajiltaan. Artikkelissa (2018) keskitytään erityisesti kysymykseen: Mikä on juuri sinulle ollut parasta työpajalla? Vastauksista nousee esille kaksi teemaa: nuorten saama suhdetuki sekä osallisuuden kokemus. Suhdetukilla tuella tarkoitetaan artikkelissa nuoren kokemaa aitoa kohtaamista, huomioimista, sekä kiinnostusta valmentajalta. Osallisuuden tunteella taas tarkoitetaan nuoren kokemusta päästä kokonaisvaltaiseksi osaksi työpajalla toimivaa ryhmää. (Wrede-Jäntti 2018, 84, 87.)

Wrede-Jäntin (2018) mukaan osa pajanuorista sai työpajatoiminnasta apua ja tukea omassa elämässään etenemiseen. Osa ei siitä huolimatta päässyt eteenpäin. Tästä huolimatta valtaosa koki pajajakson merkitykselliseksi ajaksi elämässään. Tärkeiksi kokemuksiksi työpajajaksona nousivat työpajavalmentajan rooli kuuntelijana ja kohtaamistilanteissa. Myös muilla työpajanuorilla oli suuri rooli valmentautujille. Vertaistuellinen kohtaaminen, sekä hyvä ilmapiiri nousi vastauksissa esiin. Muita positiivisia kokemuksia olivat kohdatuksi ja kuulluksi tuleminen, ihmissuhteiden luominen, osallisuus, arvostetuksi tuleminen, osallisuuden tunne, vastausten saaminen, sekä arkirytmien paraneminen. Valmentautajat myös kertoivat, että työpajan ansiosta heillä on selkeämpi kuva omista vahvuuksistaan ja heikkouksistaan. Osa myös kertoi näkevänsä itsensä uudessa valossa ja koki voivansa vaikuttaa omaan elämäänsä ja tulevaisuuteensa. Tutkimuksessa saatiin melko vähän vastauksia työ- ja opiskelun parantamisesta. (Wrede-Jäntti 2018, 88-89.)

Parkkila ja Poutanen (2023) tutkivat NEET-nuorten hyvinvointia, palveluiden käyttöä ja toimintakykyä. Parkkilan ja Poutasen tutkimukseen osallistuneet olivat vaille työtä ja koulutusta olevia alle 30-vuotaita pääkaupunkiseutulaisiä. Tutkimuksessa tarkasteltiin nuorten palveluiden käyttöä, toimintakyvyn muutoksia ja tulevaisuuden toiveita matalan kynnyksen ohjausjakson aikana. Tutkimuksen mukaan toimintakykyyn liittyviä muutoksia toivottiin eniten mielen hyvinvoinnin, tulevaisuuden selkeyttämisen ja sosiaalisten tilanteiden suhteen, sekä opintoihin ja työhön siirtymisen kanssa.

Tulevaisuuden toiveissa esille nousi opintoihin ja työhön siirtyminen. Tutkimuksen mukaan mielenterveyden haasteet nousivat yhdeksi suurimmaksi yhdistäväksi tekijäksi haastatteluissa. Mielenterveysongelmat ovatkin NEET-nuorten keskuudessa usein yleisiä. Mielenterveysongelmat voivat myös vaikuttaa kielteisesti hyvinvointiin, toimintakykyyn ja esimerkiksi opinnoissa ja työelämässä pysymiseen. Aineiston mukaan haasteet opiskelussa ja sosiaalisessa hyvinvoinnissa olivat yleisiä. (Parkkila & Poutiainen 2023, 20, 22-23.)

Mascherini (2017) kertoo artikkelissaan ”Good Practices in Dealing with Young People Who Are NEETs: Policy Responses at European Level” hyviä käytäntöjä NEET-nuorten työllistymistä ja koulutukseen pääsemistä edistävästä toimista. Ensinnäkin nuorten työllistymistä edistävissä toimenpiteissä on olennaista huomioida nuorten työmarkkinavalmius. On myös huomioitava, että nuorten yksilöllinen työmarkkinavalmius vaihtelee ja nuorilla on erilaisia esteitä työmarkkinoille siirtymisessä. Nämä esteet on käsiteltävä ennen kuin nuori voi siirtyä työmarkkinoille. Monitoimijainen verkostoyhteistyö nähdään tärkeänä osana nuorten työllistymistä edistävänä toimena. On tärkeää ottaa työllistämistoimenpiteiden suunnitteluun ja toteutukseen mukaan koulutuspalveluiden tarjoajat, julkiset työvoimapalvelut, työmarkkinaosapuolet, kolmannen sektorin toimijat, terveys- ja sosiaalitoimi ja muut mahdolliset viranomaiset. Nuorten työllistämistoimien tulee myös olla nuorikeskeistä, ei työmarkkinakeskeistä. Tämä tarkoittaa erilaisten tuettujen ja räätälöityjen oppimiskeinojen tarjoamista. Onkin tärkeää, että nuoren työllistettävyyttä edistävillä sekä koulunkäynnin keskeyttämistoimenpiteitä ehkäisevillä toiminnoilla on ammattitaitoista ja osaavaa henkilöstöä tarvittavan tuen ja tiedon antamiselle. (Mascherini 2017.)

5 Opinnäytetyön toteutus

Tässä opinnäytetyössä työelämäkumppanina toimii Espoon seudun koulutuskuntayhtymä Omnian Nuorten työpajat. Omnian Nuorten työpajat on itselleni tuttu oman työhistoriani kautta. Olen työskennellyt aiemmin Omnian Nuorten työpajoilla, joten sen toiminta ja toiminnan periaatteet ovat minulle entuudestaan tuttuja ja merkityksellisiä. Opinnäytetyön prosessi käynnistyi syyskuussa 2023 yhteydenotolla Omnian Nuorten työpajoihin. Yhteydenoton tarkoituksena oli tiedustella yhteistyön mahdollisuutta ja mahdollista opinnäytetyön aihetta. Palvelupäälliköt keskustelivat asiasta ja ehdottivat, että aihe voisi käsitellä Kirkkonummen toimipisteen työpajatoiminnan tulevia muutoksia jollain tavalla.

Yhteinen tapaaminen sovittiin lokakuulle 2023, ja siihen osallistui opinnäytetyön tekijä ja työelämäkumppani, eli Omnian Nuorten työpajojen molemmat palvelupäälliköt. Tapaamisessa keskusteltiin tarkemmin mahdollisen opinnäytetyön sisällöstä ja työelämäkumppanin tarpeesta. Tavoitteena oli saada molempia osapuolia hyödyttävä kokonaisuus niin sisällöllisesti, kuin ajallisestikin.

Tässä tapaamisessa päädyttiin valitsemaan opinnäytetyön menetelmäksi laadullinen tutkimus, jonka tuloksia Omnian Nuorten työpajat voisi hyödyntää tulevassa Kirkkonummen toimipisteen toiminnansisällön muutoksessa. Opinnäytetyön aikatauluksi suunniteltiin alustavasti kevättä 2024. Tapaamisessa keskusteltiin myös muista opinnäytetyöhön liittyvistä yksityiskohdista ja keskustelussa kävi ilmi, että tutkimukselle tarvitaan tutkimuslupa. Opinnäytetyön aikatauluksi sovittiin kevät 2024. Aiheanalyysi valmistui ja hyväksyttiin joulukuussa 2023. Alkuperäisenä tavoitteena oli aloittaa opinnäytetyösuunnitelman teko tammikuussa 2024.

Tammikuussa 2024 työelämäkumppanin kanssa solmittiin opinnäytetyösopimus ja se palautettiin. Tammikuun lopulla opinnäytetyön suunnitelman ensimmäinen versio valmistui ja se palautettiin. Lopullinen opinnäytetyön suunnitelma hyväksyttiin helmikuun lopulla ja tutkimuslupaa haettiin heti hyväksynnän jälkeen Omnilta. Opinnäytetyön tekijän ja Omnian edustajien kanssa pidettiin tapaaminen maaliskuun puolessa välissä, ja keskusteltiin opinnäytetyön tarkemmista aikatauluista, sekä käytännön toimista kevättä koskien. Tapaamisessa sovittiin tarkemmin yhteydenpidosta, tulosten toimittamisesta ja niiden suunnitelluista aikatauluista, sekä työelämäedustajan palautteesta. Tutkimuslupa opinnäytetyölle myönnettiin maaliskuun puolivälissä, jonka jälkeen aineiston keruu aloitettiin heti haastatteluja tekemällä. Aineiston keruu kesti noin 2 viikkoa. Aineistoa saatiin kolmelta NEET-nuoren kanssa työskentelevältä ammattilaiselta, sekä kolmelta NEET-nuorelta. Aineistoanalyysi ja tuloksien tarkastelu ajoitui maaliskuun lopulle ja huhtikuun alkuun. Opinnäytetyön raportin kirjoittaminen aloitettiin huhtikuun alussa. Viimeinen versio lähetettiin ohjaavalle opettajalle ja työelämäkumppanille huhtikuun lopulla. Työelämäkumppanilta pyydettiin samalla palautetta, jonka pohjalta opinnäytetyöraporttiin tehtiin pieniä muutoksia. Opinnäytetyön tutkimuksen tulokset esitetään työelämäkumppanille myös Omnian Nuorten työpajojen ja Kirkkonummen kunnan välisessä yhteisessä palaverissa. Työelämäkumppani on myös mahdollisesti osallistumassa opinnäytetyön julkaisuseminaariin. Työelämäkumppanille on annettu seminaarin päivämäärä, ohjelma, sekä osallistumislinkki. Opinnäytetyö esitellään toukokuun julkaisuseminaarissa 15.5.2024.

5.1 Opinnäytetyön tarkoitus, tavoitteet ja tutkimuskysymys

Opinnäytetyön idea syntyi työelämäkumppanin tarpeesta. Työelämäkumppani on Espoon seudun koulutuskuntayhtymä Omnian Nuorten työpajat. Omnian Nuorten työpajoilla on tullut eteen tilanne, jossa Kirkkonummen toimipisteen työpajatoiminnan sisältöä halutaan muuttaa. Muutoksen tueksi halutaan tietoa siitä, millainen työpajatoiminnan sisältö palvelisi parhaiten asiakaskuntaa. Tavoitteena on tarjota kirkkonummelaisille nuorille uudenlaista toimintaa ja tavoittaa suurempi asiakasmäärä.

Tämän tutkimuksellisen opinnäytetyön tarkoitus oli selvittää työelämäkumppanille kirkkonummelaisien nuorten työpajatoiminnan sisällön sekä tuen ja avun tarpeita. Tavoitteena oli tarjota tietoa, jonka avulla uutta työpajatoimintaa voidaan suunnitella Kirkkonummen toimipisteelle.

Opinnäytetyö toteutettiin laadullisena tutkimuksena, jossa haastateltiin kirkkonummelaisia NEET-nuoria ja kyseisen kohderyhmän kanssa työskenteleviä eri verkostojen ammattilaisia. Opinnäytetyön avulla saatiin tietoa kohderyhmältä suoraan. Laadullinen tutkimusmenetelmä sopi erinomaisesti ilmiöiden ja mielipiteiden tarkasteluun ja esille tuomiseen.

Opinnäytetyön tavoitteena oli tuottaa tietoa kirkkonummelaisia NEET-nuoria, sekä NEET-nuorten kanssa työskenteleviä ammattilaisia koskien. Vaikka Kirkkonummen toimipisteen työpajatoimintaan voi jatkossakin osallistua myös espoolaisia ja kauniaislaisia, rajattiin tutkimuksen haastattelut koskemaan vain kirkkonummelaisia nuoria ja Kirkkonummella toimivia ammattilaisia. Haastatteluiden tavoitteena oli kartoittaa nuorten työpajatoiminnan ammatillisen sisällön, sekä tuen ja avun tarve työllistymisen ja opintojen pariin pääsemisen näkökulmasta. Tutkimuksen tavoitteena oli tarjota tietoa työelämäkumppanille Kirkkonummen nuorten työpajatoiminnan tarpeista. Tulosten avulla voidaan suunnitella paremmin kirkkonummelaisien nuorten tarpeisiin sopivaa työpajatoimintaa, ja siten tavoittaa laajemmin kirkkonummelaisia nuoria. Opinnäytetyön tutkimuskysymyksistä käytiin keskustelua työelämäkumppanin kanssa, jotta tutkimus vastaisi heidän toiveitaan.

Opinnäytetyön tutkimuskysymyksiksi valikoitui:

- Millainen työpajatoiminnan sisältö tukisi kirkkonummelaisien nuorten osallistumista työpajatoimintaan?
- Millainen työpajatoiminnan sisältö tukisi nuorten työelämä- ja opiskeluvalmiuksien sekä elämönhallintataitojen kehittymistä?
- Millaiset asiat edistävät kirkkonummelaisien nuorten siirtymistä työn ja opintojen pariin?

5.2 Tutkimukselliset valinnat

Tämä opinnäytetyö toteutettiin laadullisella tutkimusotteella. Laadullinen, eli kvalitatiivinen tutkimus perustuu aina erilaisiin aineistoihin ja aineistojen analyysihin. Laadullinen tutkimus on aina empiiristä tietoa, mutta sen rinnalla voi hyödyntää myös teoriaa. (Tietoarkisto 2023a.) Laadulliseen tutkimukseen kuuluu oleellisesti, mitä- ja miten-muotoiset kysymykset, sekä aiheen tarkastelu läheltä. Siinä tarkastellaan aineistossa esiin tulevia mielipiteitä, sekä tulkintoja ja tuodaan niitä esiin ja korostetaan niitä. (Tietoarkisto 2023b).

Laadullisessa tutkimusotteessa käytetään erilaisia tiedonhankinta- ja analyysimenetelmiä, joiden suuntauksia ja niiden tulkintatapoja on useita. Tutkimuksen aikana tutkija tekee valintoja oman harkinnan, sekä tutkittavan ilmiön mukaan. Tästä syystä tutkimusreitti muodostuu tutkijan, sekä tutkittavan aiheen mukana yksilölliseksi. (KvaliMOTV 2023a.)

Laadullinen tutkimus voidaan tehdä ilman teoriaa. Aineistolähtöistä tutkimusta kutsutaan induktiiviseksi tutkimukseksi. Tällöin tutkimuksen pääpaino on kerätystä aineistosta. Induktiivista tutkimusta tehtäessä tulee varoa, etteivät tutkijan ennakkokäsitykset vaikuta tutkimuksen tekoon eikä tulokseen. Tutkijan tulee tarkastella omia tekojaan ja valintojaan, sekä pysyä keräämässään aineistossaan. Myös tutkimuksen luotettavuutta on tärkeä arvioida tutkimusta tehtäessä. (Tuomi & Sarajärvi 2002; KvaliMOTV 2023b mukaan.)

Kvalitatiivisen tutkimuksen tavoitteena on ymmärtää tutkittavaa ilmiötä. Tutkimuksen näkökulma usein määrittelee, millaista aineistoa kerätään ja mitkä tutkimuskysymykset valikoituvat tutkimukseen. Kvalitatiivisessa tutkimuksessa aineiston koolla ei ole väliä, ja jopa yksi vastaaja voi riittää. Aineiston riittävyttä on kuitenkin hyvä mitata kylläntymisellä, eli saturaatiolla. Saturaatiolla tarkoitetaan sitä, että vastaukset alkavat toistaa samaa tietystä vaiheessa tutkimusta. Eli jossain vaiheessa tutkimusta aineisto ei enää tuota uutta tietoa tutkimuskysymykseen, vaan alkaa toistaa itseään. Kvalitatiiviseen tutkimukseen usein kerätään empiiristä tietoa. Tällaista tietoa voidaan saada tekstien, haastatteluiden, keskusteluiden ja muun havainnoinnin keinoin. Tutkimukseen osallistuminen tulee olla aina vapaaehtoista osallistujalle, ja heille pitää kertoa oleelliset tiedot tutkimuksesta, sekä pyytää lupa tutkimukseen osallistumiseen. (Kuula 2006, KvaliMOTV 2023c mukaan; Eskola & Suoranta 1998, KvaliMOTV 2023d mukaan; Tuomi & Sarajärvi, 99-100.)

Sisällönanalyysillä tarkoitetaan tutkimuksen vaihetta, jossa aineistoa aletaan tutkimaan. Sen aikana aineistosta etsitään vastauksista samankaltaisuuksia, sekä eroja. Sisällönanalyysin aikana vastauksia aletaan jaotellaan ja tiivistämään ja samalla niistä pyritään hahmottamaan laajempi kokonaiskuva tutkimusta varten. Aineisto siis käydään läpi, pilkotaan pienempiin osiin vastausten perusteella, käsitellään ja lopuksi vielä järjestellään uudestaan vastausten samankaltaisuuksien ja erojen mukaan. (Tuomi & Sarajärvi 2002; KvaliMOTV 2023e mukaan.)

Yksi analysointitapa on teemoittelu. Teemoittelu on varsinkin silloin toimiva analysointitapa, kun haastattelumetodina on käytetty teemahaastattelua. Tällöin jo haastattelutilanteessa keskustellaan aiheesta eri teemojen avulla. Tämän jälkeen kukin teema on helppo poimia omaksi kokonaisuudeksi, jota lähdetään jatkoanalysoimaan, eli pilkkomaan. Teemoitetusta aineistosta voi löytyä myös uusia teemoja ja tästä syystä onkin tärkeää litteroida aineisto huolellisesti ja ennakkoluulottomasti. (Tuomi & Sarajärvi 2018, 105-107; KvaliMOTV 2023f.)

5.3 Aineiston keruu

Haastattelu on yksi suosituimmista tiedonkeruumenetelmistä ja tutkimuksessa sen tarkoitus on kerätä tutkimusaineistoa, joka vastaa tutkimustehtävään. Haastattelulla kerätään siis tutkimukseen aineistoa, joka analysoidaan ja tulkitaan tutkimustehtävän selvittämiseksi. Haastattelun ideana on saada tietoa ihmisen elämästä kysymällä sitä suoraan.

Onkin tärkeää tarkastella, onko haastattelu paras aineistonkeruumetodi, vai löytyisikö siihen parempi menetelmä. (Hirsjärvi & Hurme 2001; Töttö 2000, KvaliMOTV 2023g mukaan.) Tässä opinnäytetyössä tutkimuksen tiedonkeruumenetelmäksi valikoitui haastattelu. Haastatteluun päädyttiin siitä syystä, että sillä saadaan selville haastateltavien ajatuksia ja mielipiteitä monipuolisesti. Opinnäytetyön tutkimukseen haluttiin haastatella sekä työpajatoiminnan kohderyhmää, eli NEET-nuoria, että kohderyhmän, eli NEET-nuorten kanssa työskenteleviä ammattilaisia. Näin aineistoa saatiin kerättyä eri näkökulmista. Myös työelämäkumppani koki NEET-nuorten ja NEET-nuorten kanssa työskentelevien ammattilaisten haastattelut heitä hyödyttäväksi keinoksi kerätä mahdollisimman monipuolista tietoa.

Haastattelutyyppejä ja -metodeja on useita. Haastattelut voidaan jakaa strukturoituun haastatteluun ja avoimiin haastatteluihin. Haastatteluluokittelussa voidaan myös tarkastella haastattelutilanteen rajausta, eli kuinka vapaasti haastateltavan annetaan puhua, ja kuinka tarkkoja haastattelukysymyksiä esitetään. Haastateltavan valinta riippuu vahvasti tutkimuksesta, sekä siitä millaista tietoa haastattelulla tavoitellaan. Oli haastattelu millainen tahansa, tulee siihen aina valmistautua huolellisesti. Haastattelijan tulee olla tietoinen omasta toiminnastaan haastattelutilanteessa, sillä käytöksellä - eleillä ja ilmeillä on vaikutusta. Haastattelun onnistumista voi edesauttaa hyvällä valmistautumisella, haastattelutilanteen johtamisella, haastateltavan innostamisella haastattelutilanteessa ja luottamuksellisen ilmapiirin luomisella. (Hirsjärvi ym. 2001, KvaliMOTV 2023g mukaan.) Jo opinnäytetyön suunnitteluvaiheessa on pohdittu tarkasti sopivaa haastattelutapaa tutkimukselle. Alun perin opinnäytetyön tutkimukseen oli ajateltu avointa haastattelua. Opinnäytetyön tutkimuksen haastattelutavaksi valikoitui lopulta teemahaastattelu. Haastatteluun valmistautumisen aikana pohdittiin paljon haastattelijan roolia haastattelutilanteessa. Pohdinta koski turvallisen ja luottamuksellisen ilmapiirin luomista haastattelutilanteelle. Myös haastattelijan keinoja ohjata hienovaraisesti haastattelutilanteessa mietittiin ennalta. Haastattelijan rooliksi valikoituikin haastattelutilanteessa kuuntelijan rooli ja tarvittaessa keskustelun teemoihin ohjaaminen. Haastattelijä teki tarkentavia ja varmistavia kysymyksiä haastattelun aikana varmistaakseen, että haastateltava on tullut kuulluksi ja ymmärretyksi.

Saturaatiolla, eli kylläntymisellä voidaan mitata aineiston riittävyttä. Kun uudet aineistot eivät enää tuota uutta tutkimuskysymyksiin, voidaan katsoa, että aineisto on kylläntynyt. Jotta kylläntyminen voi tapahtua, pitää tietää tutkimuskysymykset, sekä löytää niihin vastaukset aineistosta. Aineiston kylläntymisessä on myös ongelmansa. Kun aineisto alkaa toistaa itseään, tutkijan tulee pohtia, onko aineisto riittävä, vai onko mahdollista, että uusia näkökulmia voitaisi vielä saada. Mistä voi tietää, ettei tutkimus enää tuota uutta tietoa? Kukaan ei voi olla varma uuden tiedon saamisesta, joten tutkijan tulee pohtia itse mikä on riittävä aineiston määrä. (Eskola & Suoranta 1998; Tuomi & Sarajärvi 2002; Hirsjärvi ym. 2004; KvaliMOTV 2024h, mukaan.) Aineistoanalyysia tehtäessä pohdittiin myös paljon aineiston riittävyttä. Haastateltavat olivat NEET-nuoria ja NEET-nuorten kanssa työskenteleviä ammattilaisia. Vaikka kvalitatiivisessa tutkimuksessa aineiston koolla ei olekaan merkitystä, voidaan aineiston kylläntymisellä, eli saturaatiolla voidaan mitata aineiston riittävyttä. Aineiston määrä ja sen riittävyys mietitytti tutkimuksen aikana. Haastateltavia oli toivottu saatavaksi haastatteluun 2-4 NEET-nuorta ja 1-2 NEET-nuorten kanssa työskentelevää ammattilaista. NEET-nuorten kanssa päästiin tavoitteeseen ja haastateltavia oli kolme. NEET-nuorten kanssa työskentelevien ammattilaisten kanssa tavoite ylittyi ja haastateltavia saatiin kolme. Opin- näytetyön suunnitteluvaiheessa oli arvioitu resursseihini sopivat haastateltavien määrät ja tästä syystä pohdittiin, onko haastateltavien määrä riittävä. Jo haastatteluvaiheessa voitiin nähdä samankaltaisen vastausten esille nousua. Aineistoanalyysiä tehdessä havainnot vahvistuivat ja huomattiin, että osa vastauksista alkoi toistaa itseään ja useaan tutkimuskysymykseen saatiin saturoituneita vastauksia.

Tähän opinnäytetyöhön haastattelutavaksi valikoitui teemahaastattelu. Teemahaastattelu on hiukan ohjatumpi kuin avoin haastattelu, mutta kuitenkin joustava ja haastateltavalle tilaa antava. Teemahaastattelussa haastateltava ja haastattelija käyvät läpi ennalta suunniteltuja teemoja vapaan keskustelun keinoin. Teemat on suunniteltu etukäteen, mutta haastateltava itse päättää miten paljon hän haluaa kertoa mistäkin teemasta. Haastateltavalle on myös hyvä antaa haastattelukysymykset etukäteen tiedoksi. Haastattelija pitää huolen, että haastateltava pysyy suunnitelluissa teemoissa. Tätä varten haastattelija voi tehdä itselleen lyhyen avainsanalistan, jonka avulla hän voi seurata teemoja, joita on jo käsitelty ja tarvittaessa esittää syventäviä lisäkysymyksiä vastauksiin perustuen. Kun teemahaastattelut on tehty, on aineistoa suhteellisen helppo lähteä analysoimaan teemoittain. (KvaliMOTV 2023i; Tuomi & Sarajärvi 2018, 85-86, 88.) Haastattelun teemat oli suunniteltu käsittelemään tutkimuskysymyksiä. Ensimmäinen teema keskittyi työpajatoiminnan ammatilliseen sisältöön, eli tekemiseen. Toinen teema liittyi työ- ja opiskeluvälmiuksien sekä elämänhallinnantaitojen tukemiseen, eli taitojen, tiedon ja tuen tarpeisiin. Kolmas teema keskittyi opintojen ja työn pariin edistäviin toimiin, eli avun, tuen ja kannustuksen tarpeisiin.

Teemahaastatteluun päädyttiin ohjaavan opettajan kanssa käydyn keskustelun jälkeen. Teemahaastatteluun tutustumisen jälkeen todettiin, että vaikka teemahaastattelu onkin avointa haastattelua hiukan ohjatumpi, jää teemahaastattelussakin paljon tilaa haastateltaville. Haastattelutapaa valitessa koettiin, että vapaa keskustelu auttaa rennon ja luottamuksellisen ilmapiirin luomisessa. Avoin keskustelu ja rento ilmapiiri koettiin tärkeää varsinkin NEET-nuorten kanssa tehtävissä haastatteluissa. Tämä auttaisi saamaan heiltä mahdollisimman aitoa aineistoa, eikä sellaisia vastauksia, mitä nuoret ajattelivat haastattelijan etsivän. Haastattelun aluksi korostettiin, ettei haastattelussa ole mitään oikeita tai vääriä vastauksia, vaan siinä ollaan kiinnostuneita kuulemaan haastateltavien kokemuksia ja ajatuksia haastatteluteemoista. Haastatteluun valmistauduttiin pohtimalla ennakkoon teemat ja niihin liittyvät kysymykset. Kunkin teeman ja pääkysymyksen alle oli kirjoitettu muistiin muutamia tarkentavia lisäkysymyksiä, joita voitaisi hyödyntää haastattelun aikana. Ennen varsinaisia haastatteluja tehtiin myös koehaastattelun, jossa kokeiltiin miten haastattelukysymyksiä toimivat.

Haastateltavien rekrytoinnissa hyödynnettiin opinnäytetyön tekijän omaa työtä etsivänä nuorisotyöntekijänä Kirkkonummen Ohjaamossa. Opinnäytetyöstä tiedotettiin kasvatusten ja kirjallisen tiedotteen muodossa sekä potentiaalisille haastateltaville NEET-nuorille, että opinnäytetyötä koskevan asiakasryhmän kanssa työskenteleville asiantuntijoille.

Haastateltavia pyrittiin saamaan tutkimukseen NEET-nuorista 2-4 henkeä ja nuorten kanssa työskentelevistä ammattilaisista 1-2 henkeä. Haastatteluihin saatiin 3 NEET-nuorta ja 3 NEET-nuorten kanssa työskentelevää ammattilaista. Viittä NEET-nuorta kysyttiin haastatteluun. Kaikki kysytyt kiinnostuivat haastattelusta, mutta kaksi NEET-nuorta päätyivät olla osallistumatta siihen. Osa haastatteluista tehtiin etähaastatteluna Teamsin välityksellä. Osa taas tehtiin kasvatusten Kirkkonummen Ohjaamon tiloissa. Kaikki haastattelut pyrittiin litteroimaan mahdollisimman nopeasti haastattelun jälkeen.

NEET-nuorten kanssa työskentelevien ammattilaisten haastatteluista kaksi pidettiin 15.3.2024 ja kolmas 21.3.2024. Kaikki ammattilaisten haastattelut tehtiin etähaastattelulla Teamsin välityksellä. Haastattelut kestivät 30, 25 ja 35 minuuttia. NEET-nuorten haastattelut pidettiin 20.3.2024, 21.3.2024 ja 28.3.2024. Kaksi ensimmäistä haastattelua tehtiin kasvatusten Kirkkonummen ohjaamolla. Kolmas oli sovittu kasvatusten järjestettäväksi, mutta aikataulumuutosten vuoksi haastattelupäivä siirtyi ja haastateltavan toiveesta tapaaminen muuttui etähaastatteluksi Teamsiin. Haastattelut kestivät 30, 35 ja 30 minuuttia. Litteroitua aineistoa syntyi yhteensä 97 sivua.

Kaikille haastateltaville oli annettu tiedote opinnäytetyön tutkimuksesta kasvatusten. Heidän kanssaan oli käyty yhdessä läpi opinnäytetyön tutkimukseen liittyvää tietoa ja samalla kerrottu tutkimuksen vapaaehtoisuudesta ja heidän oikeudestansa keskeyttää tutkimukseen osallistuminen missä vaiheessa tahansa. Tiedotteen mukana oli haastattelun teemat

haastateltaville etukäteen tiedoksi. Haastatteluista pyydettiin kirjallinen suostumus ennen haastattelua. Haastattelussa hyödynnettiin haastattelupohjaa, johon haastattelukysymykset ja apukysymykset oli kirjattu. Haastattelupohjassa olevilla taustatietokysymyksillä pyrittiin varmistamaan, että haastateltava sopii tutkimukseen joko NEET-nuoren roolissa tai NEET-nuorten kanssa työskentelevän ammattilaisen roolissa. Tutkimuksen tiedote, haastattelussa kysyttävät taustatiedot ja haastattelukysymykset, sekä suostumuslomake löytyvät liitteinä tämän suunnitelman lopusta. (Liite 1-4).

Kaikki haastattelut nauhoitettiin ja litteroitiin Teams-sovelluksen avulla, myös kasvotusten tehdyt haastattelut. Litteroinnit käytiin vielä läpi nauhoituksia kuunnellen ja tekstiä korjailen, mikäli Teamsin automaattinen litterointitoiminto oli tehnyt jotain virheitä. Samalla myös haastateltavien nimet muutettiin sellaiseen muotoon, ettei niitä voida tunnistaa, eikä yhdistää haastattelun antajaan. Tämän jälkeen litteroidut haastattelut tallennettiin henkilökohtaiselle tietokoneelleni, jolla aloitin aineistoanalyysin vaiheen.

5.4 Aineistoanalyysi

Aineistoanalyysillä tarkoitetaan aineistoon perehtymistä, aineistomateriaalin järjestelyä, sen erittelyä ja jäsentämistä. Aineistoanalyysissä aineistoa luokitellaan aiheiden ja teemojen perusteella. Koska haastattelutavaksi valikoitui teemahaastattelu, tässä opinnäytetyössä käytettiin teemoittelua analysoinnin keinona. Aineisto pelkistetään ja ryhmitellään tarkemmasta tiedosta kohti yleisempiä kategorioita, joista lopulta muodostuu yksi kategoria, joka vastaa tutkimuskysymykseen. Teemoittelussa voidaan myös tehdä luokituksia, mutta siinä aineisto painottuu enemmän siihen mitä kustakin teemasta on sanottu. Näin voidaan vertailla eri teemojen esiintymistä aineistossa. Aineistosta siis etsitään tiettyjä teemaa kuvaavia näkemyksiä ja vastauksia. Aineistoanalyysin tarkoitus on siis selkeyttää saatua materiaalia, ja tiivistää haastatteluista saatu tieto selkeään ja ymmärrettävään muotoon. Laadullisessa tutkimuksessa on tärkeää, että aineistoon tutustutaan huolellisesta ja tarkasti ja siitä pyritään löytämään esiin nousevia aiheita. (Tuomi & Sarajärvi 2018, 105-106; KvaliMOTV 2024f.) Koska haastattelumuotona käytettiin teemahaastattelua, olivat vastaukset jo jollain tasolla erillisissä teemoissa. Teemat löytyivät tutkimuskysymyksistä. Ensimmäinen teema oli työpajatoiminnan sisältö, joka kannustaisi osallistumaan työpajatoimintaan. Toisena teemana oli nuorten työelämä- ja opiskelunvalmiuksien sekä elämänhallintataitojen edistäminen. Kolmantena teemana oli työelämään ja opintojen pariin motivoiminen.

Alkuperäisestä aineistosta etsittiin tutkimukselle oleelliset vastaukset. Nämä alkuperäisilmaukset tuotiin erillisiin taulukoihin, jossa aloitettiin aineiston pelkistäminen, eli redusointi. Jokaiselle tutkimuskysymykselle luotiin omaan taulukkoonsa, jotta aineiston käsittely pysyi selkeänä.

Analysointi aloitettiin aineiston pelkistämällä, jossa vastaukset yksinkertaistettiin selkeään muotoon. Aineistosta etsittiin vastauksia tutkimuskysymyksiin ja epäoleellinen tieto karsittiin aineistosta pois. Alkuperäisilmaisut käytiin läpi, ja samanlaiset ilmaisut värikoodattiin aineistosta.

Induktiivisessa, eli aineistoperäisessä tutkimuksessa aloitetaan aina alkuperäisvastauksista, joita lähdetään analysoimaan. Redusoinnilla tarkoitetaan alkuperäisvastausten tiivistämistä ja pelkistämistä. Esimerkiksi samanlaiset ilmaisut voidaan alleviivata samanvärisillä kynillä, jolloin jokaista omaa ilmaisua edustaa oma väri, joilla alkuperäisilmaisut löytyvät aineistosta helposti, ne voidaan pelkistää ja listata allekkain. Tämä toimii pohjana seuraavalle vaiheelle, eli klusteroinnille. (Tuomi & Sarajärvi 2018, 123.) Aineistosta käytiin läpi alkuperäisilmaisut ja niitä alettiin pelkistämään vastauksia, jotka sopivat tutkimuskysymyksiin. Samankaltaiset vastaukset värikoodattiin myöhempää tarkastelua varten ja listattiin allekkain. Taulukoiden tekoon ja aineiston analyysiin käytettiin Word-ohjelmaa. Taulukko 1 näyttää miten alkuperäisilmaisut pelkistettiin.

Taulukko 1: Esimerkki alkuperäisilmausten pelkistyksestä

Alkuperäisilmaus	Pelkistys	Alaluokka
No jotenkin laaja olisi tosi kiva, että olisi niin kun erilaisia toimintoja. <u>Että oon itse huomannut</u> , että niin kun tosi monta nuorta kiinnostaa <u>niinku</u> erilaiset ne pajat toiminnat niin sitten.	Laaja sisältö ja erilaisia toimintoja sisältävä paja. Nuoria kiinnostaa erilaiset pajan toiminnat	Valmennus- tai starttipaja -tyyppinen toiminta
No just <u>niinku</u> erilaisia pajatoiminta olisikin joo eli ei niinkään sellaista, että se olisi joku yksi ammatillinen <u>niinku</u> toiminta vaan että se olisi se sisältö laajaa ja siellä olisi vaihtoehtoja.	Erilaisia toimintoja sisältävä paja, jossa on mahdollista kokeilla laajasti eri vaihtoehtoja	Valmennus- tai starttipaja -tyyppinen toiminta
Niin vähän ehkä olisi semmoista tavallaan, että tutustuttaisi eri aloihin tai eri mahdollisuuksiin. Mihin voisi sitten loppupeleissä sitten pyrkiä? Joo.	Mahdollisuus tutustua eri aloihin ja erilaisiin mahdollisuuksiin. Voisi miettiä mille alalle lopulta haluaisi mennä	Valmennus- tai starttipaja -tyyppinen toiminta
No <u>mä</u> tykkään olla tosi paljon eläinten parissa, että en <u>mua</u> oikeastaan <u>niinku</u> . Ja eläinten parissa oleminen niin se on <u>mulle</u> se kaikista	Eläintenhoitoon tai eläimiin liittyvä paja	Eläintenhoitoala

Kusteroinnissa pelkistettyjä luokkia aletaan yhdistämään samojen teemojen kanssa alaluokiksi. Tätä kutsutaan klusteroinniksi tai ryhmittelyksi. Tässä vaiheessa aineistosta etsitään sekä yhteneväisyyksiä, että eroavaisuuksia. Aineistoa aletaan ryhmittelemään niiden sisältämän informaation mukaan ja samoja teemoja sisältävät ryhmät yhdistetään alaluokiksi. Alaluokat nimetään kuvaamaan sisältöä, esimerkiksi ilmiön, ominaisuuden, piirteen tai käsityksen mukaan. Tässä vaiheessa aineisto tiivistyy, sillä aineistoa aletaan yhdistellä yleisempien käsitteiden alle ryhmiksi. Tämän jälkeen samankaltaisia yleisempiä teemoja yhdistetään yläluokiksi. Tätä kutsutaan abstrahoinniksi. Abstrahoinnissa alaluokat, joissa on samoja sisältöjä, yhdistetään pääluokiksi. Alkuperäisdatan merkitys on tärkeä huomioida koko analysoinnin prosessin ajan. (Tuomi & Sarajärvi 2018, 123-125.)

Pelkistuksen jälkeen aineistosta alettiin etsiä samoja teemoja ja yhteneväisyyksiä. Yhteneväiset vastaukset ryhmiteltiin allekkain ja ryhmiä alettiin yhdistämään alaluokiksi. Aineisto järjesteltiin myös taulukkoihin ryhmiksi, jotta aineiston lukeminen ja jatkokäsittely helpottuu. Kun aineiston pelkistykset oli ryhmitelty ja järjestetty taulukkoihin alaluokkien mukaan, voitiin todeta, ettei yläluokkia muodostu vaan seuraava vaihe on yhdistää alaluokat pääluokkiin.

Abstrahoinnissa samoja sisältöjä käsittelevät alaluokat yhdistettiin pääluokiksi. Taulukkoja järjesteltiin vielä uudestaan pääluokkien mukaan selkeiksi kokonaisuuksiksi, jotta taulukkoja on helppo lukea ja tulkita tulosten kirjoitusta varten. Taulukko 2 näyttää esimerkin alaluokkien yhdistämisestä pääluokkiin.

Taulukko 2: Esimerkki alaluokkien yhdistämisestä pääluokkiin

Pelkistys	Alaluokka	Pääluokka
Laaja sisältö ja erilaisia toimintoja sisältävä paja. Nuoria kiinnostaa erilaiset pajan toiminnot	Valmennus- tai starttipaja -tyyppinen toiminta	Ei ammattialaan liittyvä paja
Erilaisia toimintoja sisältävä paja, jossa on mahdollista kokeilla laajasti eri vaihtoehtoja	Valmennus- tai starttipaja -tyyppinen toiminta	Ei ammattialaan liittyvä paja
Mahdollisuus tutustua eri aloihin ja erilaisiin mahdollisuuksiin. Voisi miettiä mille alalle lopulta haluaisi mennä	Valmennus- tai starttipaja -tyyppinen toiminta	Ei ammattialaan liittyvä paja
Eläintenhoitoon tai eläimiin liittyvä paja	Eläintenhoitoala	Ammatillinen paja

5.5 Opinnäytetyön eettisyys ja luotettavuus

Ihmisiin kohdistuvan tutkimuksen eettisten periaatteiden mukaan tutkija kunnioittaa tutkittavia henkilöitä. Eettiset periaatteet on laadittu suojaamaan tutkittavien henkilöiden ja yhteisöjen ihmisarvoa, sekä itsemääräämisoikeutta, eikä tutkimuksesta saa aiheutua riskejä, vahinkoa tai haittoja tutkittaville. Tutkimukseen osallistumisen tulee aina olla vapaaehtoista, ja tutkijan vastuulla onkin tiedottaa tutkittavaa tämän oikeuksista, sekä tarjota tarvittava tietoa tutkimuksesta, sekä siihen osallistumisesta. Tällaisia tietoja ovat mm. tutkimuksen sisältö, henkilötietojen käsittely, sekä tutkimuksen käytännön toteutus.

Tutkimukseen osallistuva henkilöllä on oikeus kieltäytyä tutkimuksesta tai keskeyttää se missä tahansa vaiheessa tutkimusta. Tutkimuksesta ei saa seurata kielteisiä seuraamuksia kieltäytyjälle, tai keskeyttäjälle. Tutkimukseen osallistujalta pyydetään aina kirjallinen suostumus, joka dokumentoidaan. (Tutkimuseettinen neuvottelukunta 2019, 7-9; Tietoarkisto 2024c; Tutkimusarkisto 2024d.)

Tutkimuksen luotettavuutta voidaan parantaa kriittisellä ja arvioivalla työasenteella. Laadullisessa tutkimuksessa utelias, mutta kriittinen asenne, sekä koko tutkimusprosessin aikana tapahtuva kriittinen tarkastelu ovat tärkeitä. Oman työn tarkastelu, sekä kyseenalaistaminen jokaisessa tutkimuksen vaiheessa on tärkeää. On hyvä kysyä itseltään mitä on tekemässä, miksi ja miten tekee, ja myös pyrkiä vastaamaan itselleen näihin kysymyksiin. On myös hyvä pohtia, millaisia seurauksia omilla valinnoilla on tutkimuksen kulkuun ja miten tuloksiin tulisi suhtautua ja mitä niistä voi päätellä. (KvaliMOTV 2023k.)

Tutkimuksen arviointiin liittyy vahvasti reflektointi, eli oman toiminnan pohdinta kriittisestä näkökulmasta. Reflektoinnin avulla voidaan tarkastella mitä on tehty, mitä jäänyt tekemättä ja miksi näin on tapahtunut. Reflektion tulisi tapahtua koko opinnäytetyön prosessin ajan. Arviointia ei voi tutkimusprosessin aikana ohittaa. (KvaliMOTV 2023k.)

Tutkimuksen aikana tapahtuvien eri vaiheiden pohtimisella, sekä kuvaamisella voidaan lisätä tutkimuksen luotettavuutta. Tarkastelussa on hyvä avata tutkimuksen aikana tehtyjä valintoja, ongelmia, sekä haasteita ja dokumentoida ne selkeästi, mutta kriittisellä otteella. Tarkastelu, pohtiminen ja sanoittaminen tuo näkyväksi koko tutkimusprosessin ja näin myös antaa kuvan siitä, miten tuloksiin on päädytty ja päämäärä tavoitettu. (KvaliMOTV 2023k.)

Tutkimuksen arvioimisessa tulee näkyväksi kaikki ne tutkijan tekemät valinnat ja niiden vaikutukset lopputulokseen. Joku toinen tutkija toisilla päätöksillä voi saada erinäköisen tuotoksen aikaan. Tästä syystä laadullinen tutkimus on aina vain yksi versio tutkittavasta aiheesta, eikä se tarjoa täydellistä absoluuttista tietoa. Tuloksista voidaan tehdä johtopäätöksiä, mutta tulokset ovat aina tutkija-, paikka- ja aikasidonnaisia. (KvaliMOTV 2023k.)

Opinnäytetyön prosessi on pyritty kuvaamaan mahdollisimman avoimesti ja täsmällisesti. Koska laadullinen tutkimus ei tarjoa täydellistä absoluuttista tietoa, on opinnäytetyön teon aikana pyritty käsittelemään aineistoa ja sen tuottamia tuloksia mahdollisimman objektiivisesti vailla ennako-odotuksia tai olettamuksia.

Validiteetilla tarkoitetaan tutkimuksen pätevyyttä, eli sitä, onko tutkimus tehty hyvin, ovatko tutkimuksen tulokset paikkansapitäviä ja onko tutkimuksesta tehdyt päätelmät ”oikeita”. Tutkimuksessa voi tapahtua virheitä mm. tutkijan näkökulmien tai vääriin kysymyksiin keskittymisen vuoksi. (KvaliMOTV 2024l.)

Reliabiliteetilla tarkoitetaan tutkimuksen aineiston luotettavuutta suhteessa haastateltavien vastauksiin, aikaan sekä välineisiin. On hyvä huomioida, että haastateltavilta saatava aineisto ei aina kerro koko totuutta, sillä vastaajat saattavat antaa sosiaalisesti hyväksytyjä vastauksia, joita kuvittelee tutkimuksen tekijän haluavan. Lisäksi kielellä, historialla ja ympäristön muutoksilla voi olla merkitystä vastauksiin, eli mittauksen ja havaintojen merkitys ei pysy välttämättä samana eri aikoina. Ja vaikka samaan aikaan tehtäisiinkin useita tutkimuksia samasta ilmiöstä, eivät tutkimusten aineistot välttämättä anna samoja tuloksia. Tutkija joutuu usein pohtimaan oman tutkimuksen tuloksia ja niiden paikkansapitävyttä suhteessa muihin saman ilmiön tutkimuksiin. Tutkimuksen aikana onkin tärkeää litteroida aineisto huolellisesti, tutustua tutkimusmateriaaliin perusteellisesti ja tehdä analyysi tarkasti. Haastattelun esitelmä ja harjoittelu, sekä haastatteluiden nauhoittaminen lisäävät luotettavuutta. (KvaliMOTV 2024m.)

Laadullisessa tutkimuksessa aineiston määrälle ei ole asetettu tarkkoja sääntöjä. Aineiston kokoa voidaan rajata tehtävän tutkimuksen perusteella. Jos kyseessä on opinnäytetyö, kannattaa lähteä resurssien tutkijan taitojen, sekä aikataulun pohjalta. Laadullisen tutkimuksen tavoitteena on tutkia jotain ilmiötä, minkä vuoksi tutkimusaineiston ei tule olla välttämättä kovin suuri. Jopa yksi tapaus voi riittää. (KvaliMOTV 2024n.)

Opinnäytetyön tutkimuksen aikana on kiinnitetty huomiota valintoihin ja niiden merkitykseen tutkimuksen eettisyyden ja luotettavuuden näkökulmasta. Opinnäytetyön tutkimuksen aikana on pyritty toimimaan eettisesti haastateltavien tiedottamisessa opinnäytetyön tutkimukseen liittyen ja haastateltavien oikeuksien varmistamisesta opinnäytetyön tutkimuksen edetessä. Haastateltaville kerrottiin selkeästi ja avoimesti minkälaisesta tutkimuksesta on kyse, mitä varten tutkimusta tehdään ja kenelle tutkimus tehdään. Haastateltaville myös kerrottiin mitä kaikkea haastatteluun liittyy, mitä tietoja kerätään, miten tietoja säilötään ja missä vaiheessa tiedot hävitetään. Haastateltavia informoitiin opinnäytetyöstä ja sen tarkoituksesta. Tiedote löytyy tämän raportin liitetiedostoista (Liite 1).

Koska osa haastateltavista oli opinnäytetyön tekijän omia asiakkaita etsivässä nuorisotyössä, pyrittiin varmistamaan, että haastateltavat tiesivät, että tutkimukseen osallistuminen on vapaaehtoista, ja heillä on koska tahansa oikeus perua haastatteluun osallistuminen ja keskeyttää haastattelu, vaikka kesken haastattelutapahtuman. Haluttiin myös varmistaa, että opinnäytetyön tekijän työroolin etsivänä nuorisotyöntekijänä ei painosta ketään osallistumaan tutkimukseen. Haastateltaville kerrottiin mm., että tutkimukseen osallistumatta jättäminen ei vaikuta mitenkään hänen asemaansa etsivän nuorisotyön asiakkaana, eikä sillä ole mitään seurauksia. Haluttiin myös varmistaa, että ennen haastattelua, haastattelun aikana ja sen jälkeen haastateltavat kokivat, että heidät kohdattiin kunnioittavasti ja arvostavasti heidän oikeutenensa huomioiden. Tästä syystä opinnäytetyön tekijä kiinnitti erityistä huomiota omaan toimintaansa ja mm. noudatti vaitiolo- ja salassapitovelvollisuuksia.

6 Tulokset

Tässä luvussa käsittelemme opinnäytetyön laadullisen tutkimuksen tuloksia sekä NEET-nuorien, että NEET-nuorien kanssa työskentelevien ammattilaisten vastausten pohjalta. Tulokset esitellään yksi tutkimuskysymys kerrallaan. Jokaisen tutkimuskysymyksen alle on kerätty sekä NEET-nuorten, että NEET-nuorten kanssa työskentelevien ammattilaisten tulokset omiin alalukuihin. Lisäksi jokaisen tutkimuskysymyksen lopussa on havainnollinen taulukko kunkin tutkimuskysymyksen tuloksista. Tuloksissa esitetään suoria sitaatteja haastatteluista, sellaisina kun ne ovat haastatteluissa lausuttu. Sitaitteja ei henkilöidä, jotta anonymiteetti säilyy. Tulokset on jaoteltu tutkimuskysymysten mukaan omien otsikoiden alle.

6.1 NEET-nuorten tulokset - Ensimmäinen tutkimuskysymys

Ensimmäinen kysymys oli: Millainen työpajatoiminnan sisältö tukisi kirkkonummelaisten nuorten osallistumista työpajatoimintaan? Haastattelukysymyksinä olivat: Millainen toiminnan sisältö sinua motivoisi osallistumaan nuorten työpajatoimintaan? Haastatteluiden pohjalta tutkimuksessa nousi esille kaksi pääluokkaa, jotka olivat:

1. Ei yhteen ammattialaan keskittyvä paja
2. Ammatillinen paja

Ei yhteen ammattialaan keskittyvä paja. Haastatteluissa kävi ilmi, että pajasisältö, joka ei keskity yhteen tiettyyn ammatilliseen alaan voisi hyödyttää kirkkonummelaisia nuoria. Haastateltavat kertoivat, että työpajatoiminta, jossa olisi laaja sisältö ja monia erilaisia sisällöllisiä vaihtoehtoja olisi hyödyllinen.

Haastatteluissa todettiin, että pajatoiminta, jossa olisi mahdollisuus tutustua erilaisiin mahdollisuuksiin niin opintojen kuin työelämän kannalta hyödyttäisi kirkkonummelaisia nuoria.

No just niinku erilaisia pajatoiminta olisikin joo eli ei niinkään sellaista, että se olisi joku yksi ammatillinen niinku toiminta vaan että se olisi se sisältö laajaa ja siellä olisi vaihtoehtoja.

Koettiin myös, että nuoria kiinnostaa monet alat, jolloin tutustuminen eri aloihin olisi hyödyllistä.

Niin vähän ehkä olisi semmoista tavallaan, että tutustuttaisi eri aloihin tai eri mahdollisuuksiin, että mihin voisi sitten loppupeleissä pyrkiä.

Ammatillinen paja. Haastatteluissa nousi esille myös tiettyyn ammattialaan keskittyvän pajan kiinnostavuus. Haastateltavat kertoivat mm. eläintenhoitoon ja eläimiin liittyvän alan, sekä luovaan tekemiseen ja kädentaitoihin keskittyvän pajan kiinnostavan.

Haastatteluissa kävi ilmi, että eläimiin liittyvä toiminta ja varsinkin eläinalaan liittyvä käytännön tieto kiinnosti. Koettiin, että halutaan tietää enemmän mitä kaikkea eläintenhoitoalan työtehtäviin liittyi.

Itsellä on niinku eläimet on tosi niin kun tärkeitä niin se eläinala on aika kiinnostava. Ehkä just joku semmoinen että vähän tietää että mitä kaikkea siihen liittyy.

Myös luoviin ja kädentaitoihin liittyvä paja koettiin haastatteluissa houkuttelevana.

Oikein pahemmin mistään muusta silleen niinku piittaa, mutta tommonen käsillä tekeminen ja piirtäminen kiinnostaa.

6.2 NEET-nuorten kanssa työskentelevien ammattilaisten tulokset - Ensimmäinen tutkimuskysymys

Ensimmäinen kysymys oli: Millainen työpajatoiminnan sisältö tukisi kirkkonummelaisten nuorten osallistumista työpajatoimintaan? Haastattelukysymyksinä olivat: Millaista ammatillista sisältöä Kirkkonummen työpajalle kaivataan? Millainen työpajatoiminnan sisältö palvelisi kirkkonummelaisia nuoria? Haastatteluiden pohjalta tutkimuksessa nousi esille kolme pääluokkaa, jotka olivat:

1. Ei yhteen ammattialaan keskittyvä paja
2. Ammatillinen paja
3. Hyvinvointiin keskittyvä paja

Ei yhteen ammattialaan keskittyvä paja. Haastatteluissa kävi ilmi, että pajatoiminnan ei välttämättä tarvitse olla yhteen tiettyyn ammattialaan liittyvää toimintaa. Monipuolinen ja valmennuksellinen sisältö palvelisi kirkkonummelaisia nuoria. Haastateltavat ilmaisivat, että ammatillinen tekeminen ei välttämättä ole toiminnan keskiössä, vaan tuki ja apu mitä pajajakson aikana voi saada. Eri aloihin tutustuminen, erilaisten opiskelumahdollisuuksien kartoittaminen ja nuorten toiveiden huomioiminen toiminnan sisällössä tulivat ilmi haastatteluissa.

”Valmennus” ja ”startti”-sanat myös koettiin myös positiivisiksi ja tulevaisuuteen suuntautuviksi, eikä liian leimaaviksi.

Jossakin muualla on nää starttiryhvät, joka startti on niinku tulevaisuuteen suuntautuva positiivinen nimi niin niissä on se, että sä kokeilet erilaisia ammatteja, niin sellainen.

Valmennustyyppiselle pajalle, jossa ammattialaa ei olla tiukasti rajattu, koettiin joustavaksi ja nuoria osallistavaksi.

Se itse ammatillinen tekeminen ei ole ehkä niin suuressa roolissa. Valmennustyyppinen toiminta, niin kun, että se tekeminen ei ole niin keskiössä, vaan se tuki mikä siellä on.

Ammatillinen paja. Haastatteluissa kävi ilmi, että johonkin tiettyyn ammattialaan keskittyvä pajatoiminta koettiin kirkkonummelaisia nuoria palvelevaksi toiminnaksi. Haastateltavat kertoivat, että tällaisia ammattialoja olisivat eläintenhoitoala, sekä tietotekniikkaan ja tietokoneisiin liittyvät alat.

Eläimiin ja eläintenhoitoon liittyvään pajatoimintaan yhdistettiin myös kokonaisvaltainen hyvinvointia edistävä hyöty.

Jos olisi niin kuin jollakin tavalla eläimiin liittyvää toimintaa, kun täällä on monia, jotka haluaa eläintenhoitajasi.

Tietotekniikkaan liittyvän pajan koettiin taas tarjoavan sisältöä tietokoneista ja koodauksesta kiinnostuneille nuorille.

Toiminta mikä on monia kiinnostanut, on tietotekniikkaan liittyvä paja. Mietin jotain koodauspajaa, tai sen tyylistä.

Hyvinvointiin keskittyvä paja. Haastatteluissa kävi ilmi, että hyvinvointiin, elämyksiin ja terveyteen liittyvä paja voisi palvella kirkkonummelaisia nuoria. Seikkailupajan hyödyiksi koettiin yhdessä tekeminen, ryhmässä toimiminen ja yhteisten kokemusten jakaminen. Yhdessä kokeminen nähtiin myös ryhmähenkeä kasvattavaksi, mutta myös itsetuottamusta ja itsetuntoa kohottaviksi asioiksi.

Eli tuota liikkumiseen, ulkoiluun ja retkeilyyn liittyvä toiminta, jossa se oli vähän niin kun semmoinen seikkailupaja.

Taulukko 3: Ensimmäisen tutkimuskysymyksen tulokset

Tutkimuskysymys:

Millainen työpajatoiminnan sisältö tukisi kirkkonummelaisten nuorten osallistumista työpajatoimintaan?

NEET-nuorten tulokset	NEET-nuorten kanssa työskentelevien ammattilaisten tulokset
Ei yhteen ammattialaan keskittyvä paja <ul style="list-style-type: none"> - Laaja sisältö - Monia erilaisia vaihtoehtoja tekemiselle - Tutustuminen eri aloihin 	Ei yhteen ammattialaan keskittyvä paja <ul style="list-style-type: none"> - Monipuolinen ja valmennuksellinen toiminta - Tukeen ja apuun keskittyvä toiminta - Eri aloihin ja mahdollisuuksiin keskittyvä toiminta - Nuorten toiveiden huomioiminen toiminnassa
Amatillinen paja <ul style="list-style-type: none"> - Eläintenhoitoala - Luova & kädentaidollinen tekeminen 	Amatillinen paja <ul style="list-style-type: none"> - Eläintenhoitoala - Tietotekniikka-ala
	Hyvinvointiin keskittyvä paja <ul style="list-style-type: none"> - Seikkailupaja

6.3 NEET-nuorten tulokset - Toinen tutkimuskysymys

Toinen tutkimuskysymys oli: Millainen työpajatoiminnan sisältö tukisi nuorten työelämä- ja opiskeluvälmiuksien sekä elämänhallintataitojen kehittymistä? Haastattelukysymyksiä olivat: Millaista ammatillista osaamista tarvitsisit, jotta pääsisit opiskele- tai työelämässä eteenpäin? Millaista tukea tarvitsisit, jotta työelämä- ja opiskelutaitosi paranisivat? Millaista tukea tarvitsisit, jotta arjenhallintataitosi paranisivat? Haastatteluiden pohjalta tutkimuksessa nousi esille neljä pääluokkaa, jotka olivat:

1. Kansalaistaitojen vahvistaminen
2. Opiskelu- ja työelämätaitojen vahvistaminen
3. Arjenhallinnan taitojen vahvistaminen
4. Sosiaalinen vahvistaminen

Kansalaistaitojen vahvistaminen. Haastatteluissa nousi esille tarve kansalaistaitojen vahvistamiselle. Haastateltavat kokivat, että asiointi eri palveluissa ja virastoissa oli vaikeaa. Tukea tarvittiin sivustojen käytössä, tiedon haussa ja viranomaisasioinnissa.

Esille nousi tarve tutustua erilaisten viranomaisten nettisivuihin. Tällaisia sivustoja olivat mm. TE-toimisto ja Kela.

Perusasioita, niinku TE toimiston niin kun sivujen läpikäyntiä, että mitä apujen sieltä voisi löytää. Ja mitä apuja voisi nuorille niinku tarjota ja sitten semmoisia niin kun.

Haastatteluissa kävi ilmi, että esimerkiksi hakemusten tekoon kaivattiin tukea ja apua.

No esimerkiksi minä olen tarvinnut aika paljon tukea niin hakemusten tekemiseen ja myös erilaisten paikkojen katsomisessa. Koska nykyaikana internet on tosi vaikea käyttää. Joo ja useimmat kuten esimerkiksi minä en osaa käyttää pahemmin elektroniikkaa, enkä myöskään niin joissakin määrissä myöskään internetiä.

Opiskelu- ja työelämätaitojen vahvistaminen. Haastatteluissa nousi esille toive erilaisten opiskelu- ja työelämätaitojen vahvistamiselle. Haastateltavat kertoivat, että kokivat tarvetta opintopaikan- ja työnhaussa. Haastatteluissa esille tuli myös erilaisten oppilaitos- ja työpaikkavierailuiden tarve. Haastateltavat myös kokivat, että erilaisten työelämään siirtymiseen liittyvät taidot koettiin hyödyllisiksi. Myös oman osaamisen kehittäminen ja sen todistaminen opinnoissa ja työssä koettiin hyödylliseksi mm. ammatillisten lyhytkorttikoulutusten avulla.

Haastatteluissa ilmeni myös tarve erilaisille oppilaitos- ja työpaikkavierailuille. Vierailujen ajateltiin auttavan alan valinnassa ja selkeyttävän sitä mitä kyseisen alan käytännön tehtävät ovat.

Haastateltavat myös ilmaisivat tarpeen työhaastattelutaidoille, niiden harjoittelulle ja miten kyseisiin tilanteisiin tulisi valmistautua.

Haastateltavat myös kertoivat, että erilaisten lyhytkorttikoulutusten avulla olisi helppo kehittää omaa osaamistaan ja myös todistaa osaamista työmarkkinoilla.

Haastatteluissa ilmeni tuen tarvetta opiskelupaikan- ja työnhakuun. Tukea koettiin tarvittavan opiskelu- ja työpaikkojen etsinnässä netissä. Työnhaussa työpaikkasivujen runsaus koettiin hämmentäväksi, jonka vuoksi koettiin, että joskus on vaikea tietää mistä edes aloittaa. Myös opintoihin hakeutuminen koettiin vaikeaksi, jos kouluhakuja ei ole koskaan tehnyt.

Autetaan niin kun niissä asioissa, että miten haetaan töitä tai koulupaikkaa. Se voi olla monelle aika hankala, jos ekaa kertaa tekee tuollaisia asioita.

Haastateltavat kertoivat, että tukea tarvittaisi nettisivujen selaamisessa, ansioluettelon ja saatekirjeen tekemisessä, sekä ylipäättään työhakemusten kirjoittamisessa.

Kun ekaa kertaa niinku tekee, niin CV:n tekeminen voi tuntua hankalalta, kun ei tiedä että mitä kaikkea sinne on hyvä pistää ja sitten just tehdä saatekirjeettä tai sitten jos hakee kouluun niin se hakemuksen teko on vähän ehkä hankalaa, että sitten on hyvä olla joku auttamassa.

Arjenhallinnan taitojen vahvistaminen. Haastatteluissa nousi esille toive arjenhallinnallisten taitojen vahvistamiselle. Arjenhallinnallisia asioita, joihin toivottiin tietoa ja tukea olivat omaan asuntoon ja asumiseen liittyvät asiat, arkirytmiin ja uneen liittyvät asiat, sekä yleiseen elämäntapaan liittyvät asiat.

Haastateltavat kertoivat, että asumisneuvonta ja omaan asuntoon muuttamiseen liittyviin asioihin toivoisi tukea. Myös vuokranmaksu ja vastuun ottaminen itsenäisestä elämisestä nousi haastatteluissa esille.

Kun asuu yksin, niin on tietenkin hirveästi niinku sitä vastuuta, että kaikki niinku vuokran maksaminen ja laskujen maksaminen ja tämmöiset, että niihin kaipais apua.

Itsenäinen elämä ja siinä oman elämän hallinnalliset asiat nousivat esille. Haastateltavat kertoivat, että päivärytmi, uni ja siisteys ovat asioita, joihin kaipaisi tukea.

Mä ainakin itse oon huomannut, että kun tällä hetkellä kun ei niinku sillain ole koulua tai töitä tai näin niin se semmoinen perusrytmini niinku arjessa on tosi vaikea. Niinku että miten saa niinku vaikka justinsa unirytmien pidettyä semmoisena hyvänä.

Sosiaalinen vahvistaminen. Haastatteluissa nousi esille tarve sosiaaliselle vahvistamiselle. Haastateltavat kokivat, että sosiaalisille tilanteille altistuminen ja niiden harjoittelu olisi tärkeää. Sosiaaliset tilanteet koettiin vaikeiksi ja ahdistaviksi.

Haastatteluissa ilmeni, että pitkään kotona ollut alkaa tottua yksinäisyyteen, jonka jälkeen kotoa lähteminen ja ihmisten näkeminen vaikeutuu.

Jos on kotona hirveästi kun ei ole mitään menoa niin kyllähän siinä sitten vähän ehkä alkaa sitten tottua siihen, että on vaan kotona ja sitten se voi alkaa olla vähän vaikeampaa lähteä ihmisten ilmoille ja sitten se voi näkyä myös työn- tai koulupaikan haussa se. Niin ehkä jopa vähän niinku ahdistaa.

Vaikka sosiaaliset taidot tuntuivat hankalilta, ne koettiin yleisesti tärkeiksi taidoiksi ja erityisesti tärkeiksi opinnoissa ja työelämässä.

Mä oon tosi paljon niinku näitä sosiaalisia taitoja niin käynyt läpi. Taistellu että mä oon ollut semmoisissa tilanteissa. Sosiaalisten taitojen läpikäyminen on niinku hyvä yleis-taito tietyllä tavalla sekä ajatellen sitä niinku työelämää. Ja kyllähän noi on niinku siten työpaikallakin tärkeitä.

6.4 NEET-nuorten kanssa työskentelevien ammattilaisten tulokset - Toinen tutkimuskysymys

Toinen tutkimuskysymys oli: Millainen työpajatoiminnan sisältö tukisi nuorten työelämä- ja opiskeluvälmiuksien sekä elämähallintataitojen kehittymistä? Haastattelukysymyksiä olivat: Millaista ammatillista osaamista nuoret tarvitsisivat, jotta he pääsisivät opiskelu- tai työelämässä eteenpäin? Millaista tukea nuoret tarvitsisivat, jotta heidän työelämä- ja opiskelutaitonsa paranisivat? Millaista tukea nuoret tarvitsisivat, jotta heidän arjenhallintataitonsa paranisivat? Haastatteluiden pohjalta tutkimuksessa nousi esille viisi pääluokkaa, jotka olivat:

1. Kansalaistaitojen vahvistaminen
2. Opiskelu- ja työelämätaitojen vahvistaminen
3. Arjenhallinnan taitojen vahvistaminen
4. Sosiaalinen vahvistaminen
5. Hyvinvointi

Kansalaistaitojen vahvistaminen. Haastatteluissa ilmeni, että nuoret kaipaisivat perustietoa yhteiskunnasta, sen toiminnasta ja sen tarjoamista palveluista. Haastateltavat kokivat nuorten tiedot heikoiksi esimerkiksi netissä olevien palveluiden löytämisessä, hyödyntämisessä ja käyttämisessä. Haastateltavat kokivat nuorten kansalaistaitojen olevan hyvinkin puutteellisia, ja näkivät näiden kansalaistaitojen vahvistamisen erittäin tärkeänä ja hyödyllisenä nuorten osallistamisessa ja kiinnittämisessä yhteiskunnan toimintaan.

Haastatteluissa kävi ilmi, että vaikka nuorilla on monenlaista osaamista digitaalisilla alustoilla liikkumisessa, on esimerkiksi tiedonhankinnassa ja omien asioiden hoidossa suuria puutteita. Myös virastoasioinnissa ja etuuksien ymmärtämisessä nähtiin puutteita.

Ja arjen hallintaan liittyen sitten yhteiskuntataitoja eli että mitkä ne on ne palvelut ja miten niitä käytetään netissä.

Haastateltavat myös kertoivat havainneensa nuorilla suuria puutteita palvelujärjestelmän tuntemisessa ja omien kansalaisoikeuksien ymmärtämisessä.

Niin tää on yksi suurempi haaste, niin kun ihan perusosaaminen. Miten yhteiskunnat asiat toimii. Meillä on niin monia nuoria, jotka on vailla yhteiskunnan ymmärrystä. Eli ihan vaan niitä konkreettisia asioita kuten mistä kelan rahat tulee. Että ihan perus ymmärrys niin kun työelämästä, että yhteiskunta ymmärrystä olisi hyvä vahvistaa.

Opiskelu- ja työelämätaitojen vahvistaminen. Haastatteluissa ilmeni, että nuoret tarvitsisivat perustietoa työelämään liittyvissä asioissa ja niiden harjoittelusta. Haastateltavat kertoivat, että työelämätaitoja, jotka tarvitsisivat opettelua ovat esimerkiksi ajoissa töihin saapuminen ja poissaoloista tai myöhästymisistä ilmoittaminen.

Haastateltavat myös toivat esille perustietojen puutteita opiskelu- ja työelämämahdollisuuksista. Työpaikkavierailut ja erilaisiin aloihin tai oppilaitoksiin tutustumiset nähtiin työ- ja opiskelutaitoja vahvistavina asioina.

Olis myös semmoisia vierailuja, että mentäis eri työpaikoille tutustumaan, että mitä se työ on.

Haastatteluissa kävi ilmi, että nuorilla on työelämän pelisäännöissä suuria puutteita. Tukea tarvittaisiin arkirytmien ylläpidossa, ajoissa olemisessa, ilmoittamisissa.

Tämmöiset perusasiat, että töihin tullaan ajoissa ja ilmoitetaan ja näin päin pois niin nyt se. Niitäkin täytyy vaan opetella. Niinku työelämän pelisäännöt tietyllä tavalla.

Haastatteluissa kävi ilmi myös, että työelämään pääsyä koettiin vahvistavan esimerkiksi erilaiset ammatilliset lyhytkorttikoulutukset, joilla voidaan osoittaa ammatillista osaamista.

Arjenhallinnan taitojen vahvistaminen. Haastatteluissa ilmeni, että nuorilla on haasteita myös erilaisissa arkeen ja arjen hallintaan liittyvissä asioissa. Haastateltavat kertoivat, että talous- taidot ja niiden opettelu on yksi asia, johon nuoret tarvitsisivat vahvistusta. Haastatteluissa nousi esille arjenhallinnallisten taitojen puute.

Haastateltavat myös ilmaisivat, että liikkuminen julkisilla liikennevälineillä hankaloitti nuorten pääsyä esimerkiksi opintojen, työn tai palveluiden pariin. Tästä syystä julkisten kulkuvälineiden harjoittelu, uusiin paikkoihin tutustuminen ja oman elinpiirin laajentaminen koettiin tärkeäksi työ- ja opiskeluvälmiuksien kannalta, mutta myös nuoren oman arjen sujuvoittamiseksi.

Olis myös semmoisia vierailuja työpaikoille tutustumaan, jolloin päästään vähän liikkumaan. Päästään niin kun metroon, bussiin ja junaan.

Haastateltavat kertoivat myös, että tietokoneen peruskäyttö, eri applikaatioiden hyödyntäminen ja perus tietotekniikkataidot esimerkiksi sähköpostin kanssa kaipaisivat vahvistusta.

Monet käyttää puhelinta ja tietokonetta, mutta sitten ei osaa käyttää sähköpostia, ei osaa käyttää wordia, tai erilaisia palveluja, tämmöisiä ammatillisia palveluja. Niin ihan semmoisten myös opettamista. Just nää tietokoneohjelmat tai applikaatiot mitä tarvitsee sitten ihan tässä arjessa.

Haastattelussa kävi ilmi, että esimerkiksi oman talouden hallinta ja rahankäyttö kaipaisi vahvistamista.

No sitten tuohon arjen hallintaan niin, ihan tällöinen niin kun taloustaidot on semmoinen asia, että sitä monet tarvitsee.

Sosiaalinen vahvistaminen. Haastattelussa kävi ilmi sosiaalisten tilanteiden, sosiaalisen kanssakäymisen ja ryhmässä olemisen taitojen harjoittelun tarve. Myös kaveritaidot nousivat haastattelussa esille.

Haastateltavat kertoivat, että nuoret tarvitsevat altistumista erilaisille sosiaalisille tilanteille. Haastattelussa ilmeni, että monet nuoret kokevat sosiaaliset tilanteet jännittäviksi ja ryhmässä toimimisen vaikeaksi.

Nuorilla on tarve niille sosiaalisille kontakteille niin kuin livenä.

Myös kaveritaidot, sekä kasvokkain tapahtuva vuorovaikutus, vuorovaikutustilanteille altistuminen ja niiden harjoittelu koettiin todella tärkeäksi tulevaisuudessa opiskelu-, työ- ja omassa elämässä pärjäämiseksi.

Sitten on nää sosiaaliset taidot, että miten ryhmässä ollaan? Miten ystäviä luodaan ja siihen liittyvät taidot.

Hyvinvointi. Hyvinvointi nousi haastatteluissa monipuolisesti esille. Haastateltavat nostivat esille liikunnan hyötyjä mielen hyvinvoinnille. Haastateltavat kokivat oman liikuntalajin löytämisen tärkeäksi nuorille ja sen vaikutukset nuoren itsetuntoon ja mielenterveyteen positiivisiksi.

Haastatteluissa kävi ilmi myös tarve nuorten hyvinvoinnin vahvistamiselle. Liikkuminen, terveelliset elämäntavat ja ravinto koettiin vahvana mielen hyvinvoinnin edistäjänä.

Korostaisin arjenvalmiuksia, terveyttä ja liikunnallisuutta. Tavallaan semmoista niin kun, että saadaan sitä puolta kuntoon. Se myös edesauttaa sitä mielenterveyttä.

Haastateltavat myös näkivät, että hyvinvointi ja terveys toimii nuorelle itsetunnon kohottajana ja tuo omia vahvuuksia ja pystyvyyttä näkyväksi.

Liikkuminen ja oman lajin löytäminen olisi tärkeätä, koska se liikunnan merkitys mielen hyvinvoinnille ja omalle itsetunnolle älyttömän iso

Taulukko 4: Toisen tutkimuskysymyksen tulokset

Tutkimuskysymys:

Millainen työpajatoiminnan sisältö tukisi nuorten työelämä- ja opiskeluvälmiuksien sekä elämähallintataitojen kehittymistä?

NEET-nuorten tulokset	NEET-nuorten kanssa työskentelevien ammattilaisten tulokset
Kansalaistaitojen vahvistaminen <ul style="list-style-type: none"> - Tuki viranomaissivustoilla navigointiin - Tuki erilaisten viranomaispalveluiden käyttöön - Tuki virastoasiointiin (hakemukset) 	Kansalaistaitojen vahvistaminen <ul style="list-style-type: none"> - Yhteiskunnan toiminnan perusteet - Tieto erilaisista palveluista - Tuki virastoasiointiin ja etuuksien hakuun - Tuki erilaisten palveluiden ymmärrykseen ja hyödyntämiseen - Osallistaminen ja kiinnittäminen yhteiskuntaan tiedon avulla
Opiskelu- ja työelämätaitojen vahvistaminen <ul style="list-style-type: none"> - Tuki opinto- ja työnhakuun - Oppilaitos- ja työelämävierailut - Työnhakutaitojen vahvistaminen - Oman osaamisen kehittäminen 	Opiskelu- ja työelämätaitojen vahvistaminen <ul style="list-style-type: none"> - Tieto opiskelu- ja työelämästä - Työelämän pelisääntöjen harjoittelu - Oppilaitos ja työelämävierailut - Oman osaamisen kehittäminen
Arjenhallinnan taitojen vahvistaminen <ul style="list-style-type: none"> - Tuki omilleen muutossa - Tuki omillaan asumisessa - Tuki elämähallinnallisiin asioihin 	Arjenhallinnan taitojen vahvistaminen <ul style="list-style-type: none"> - Taloustaitojen vahvistaminen - Arjenhallinnantaitojen harjoittelu - Julkisilla liikennevälineillä liikkumisen harjoittelu - Tietokoneen ja applikaatioiden käytön opettelu
Sosiaalinen vahvistaminen <ul style="list-style-type: none"> - Tuki sosiaalisille tilanteille altistumiselle - Tuki sosiaalisten tilanteiden opetteluun 	Sosiaalinen vahvistaminen <ul style="list-style-type: none"> - Sosiaalisille tilanteille altistuminen - Sosiaalisten tilanteiden harjoittelu - Kaveritaitojen harjoittelu
	Hyvinvointi <ul style="list-style-type: none"> - Liikunnan ilon ja oman lajin löytäminen - Terveellisestä ravinnosta kertominen - Hyvinvoinnin ja terveyden merkitys itsetunnon kohottajana

6.5 NEET-nuorten tulokset - Kolmas tutkimuskysymys

Kolmas tutkimuskysymys oli: Millaiset asiat edistävät kirkkonummelaisten nuorten siirtymistä työn ja opintojen pariin? Haastattelukysymyksenä oli: Mitä asiat tukisivat sinua elämässä eteenpäin siirtymisessä? Haastatteluiden pohjalta tutkimuksessa nousi esille kolme pääluokkaa, jotka olivat:

1. Turvallinen ja kannustava ympäristö
2. Motivoitunut ja ammattitaitoinen pajaohjaaja
3. Turvallinen aikuinen

Turvallinen ja kannustava ympäristö. Haastatteluissa nousi tarve turvalliselle ja kannustavalle ympäristölle. Haastateltavat kertoivat, että turvalliseen ja kannustavaan ympäristöön vaikutti vertaisten kanssa toimiminen ja hyväksytyksi tuleminen. Haastatteluissa myös ilmeni, että nähdä ja kuulla tuleminen oli tärkeää. Kannustavien ihmisten läsnäolo ja turvallisen ja mukavan ilmapiirin koettiin edistävän siirtymisessä työn ja opintojen pariin. Myös avarakatseisten ja sallivien ihmisten läsnäolo koettiin auttavan siirtymisessä työn tai opintojen pariin.

Haastateltavat kertoivat, että turvallisessa ja kannustavassa ryhmässä toimiminen ja ryhmän toimintaan osallistumiseen kannustamisen koettiin vahvistavan oman osaamisen tunnetta ja minäpystyvyyttä. Kun ilmapiiri on turvallinen ja avoin, tulee tunne, että tulevaisuuden mahdollisuudet ovat avoimina.

Että olis semmoinen jotenkin kannustava se ilmapiiri ja semmoinen että ok, nyt mä pysyn. Jotenkin semmoista olisi tosi kiva nuorille, että he tuntevat sen niinku olonsa semmoisessa turvallisesti ja silleen että heillä on tunne että että se niin kun heillä on tota niinku avain moneen oveen tavallaan ja moneen tiehen.

Haastatteluissa kävi ilmi, että nuorten mielipiteiden ja ideoiden kuuleminen edistää työn tai opintojen pariin siirtymisessä.

Nuorille on tärkeää, että heitä kuunnellaan ja ymmärretään. Ja kun nuori on valmis ja hänellä on vaikka ideoita, niin häntä kuunnellaan

Ympäristön kannustus ja jokaisen yksilön hyväksyminen omana itsenään nähtiin tärkeäksi. Haastatteluissa myös ilmeni, että tuki ympäristön ja ryhmän kanssa toimimisessa koettiin tarpeelliseksi. Myös jokaisen yksilön rooli ja tämän tilanteen huomioiminen ryhmässä nähtiin tärkeäksi.

Niinku tavallaan, että jokainen otetaan vasta niinku omana itsenäni. Että, kun mä oon taas ollut yleensä niin kun jopa semmoisissa paikoissa, että nopeasti tuomitaan joku ihmisen vaikka ujouden tai omien pelkojen takia. Niin se ei ole mun mielestä sen jälkeen hyvä ympäristö. Joo eli ehkä nimenomaan turvallinen ympäristö.

Turvallisten aikuisten kannustus ja heidän kanssansa käytävä vuorovaikutus nähtiin hyödylliseksi. Aikuisten osoittama kiinnostus, huomio ja aika koettiin tärkeäksi.

Huomioiduksi tai nähdyksi tuleminen. On se tärkeä kun joku kysyy. Ja kyllähän siitä tulee sitten semmoinen niinku fiilis itsellekin, että jotain oikeasti niinku kiinnostaa.

Motivoitunut ja ammattitaitoinen pajaohjaaja. Haastatteluissa ilmeni myös motivoituneen ja ammattitaitoisen pajaohjaajan merkitys. Kannustava työote ja nuorten yksilöllisyys nousivat tärkeinä asioina esille.

Haastateltavat kokivat, että mukava ja heittäytyvä pajaohjaaja oli tärkeä ryhmän ohjaamisessa ja sen kanssa toimimisessa.

Pajaohjaajalla tai sen persoonalla merkitystä sille ryhmälle. Sillä on se mun mielestä aika paljon merkitystä. Niin kun sillä tyypillä tietenkkin, että jos se on semmoinen tosi niinku mukava ja niinku heittäytyyvä ja tämmöinen niin kyllähän sillä on väliä.

Tärkeäksi koettiin myös, että ohjaajalla on vastuu ryhmän muodostumisessa ja sen ohjaamisessa.

Tyyppi, joka osaa ohjata tavallaan sitten sellaisia tilanteita, mitkä voi olla sosiaalisesti vähän osalle hankalia.

Turvallinen aikuinen. Haastatteluissa ilmeni turvallisen aikuisen tärkeys. Turvallisuus ja kannustus nähtiin hyödyllisinä piirteinä. Myös nähdyksi tuleminen nousi haastatteluissa esille.

Haastateltavat kertoivat, että on tärkeää, että heille välittyy tunne siitä, että heillä on tukijoukkoja, jotka auttavat elämässä eteenpäin.

Käsitys että, että heillä on täällä apujoukkoja, jotka niin kun auttavat heitä pääsemään eteenpäin.

Myös se, että joku huomioi, ottaa kontaktia, on läsnä ja valmiina juttelemaan, koettiin tärkeäksi.

Että joku huomioi ja ja niinku tulee sellainen niinku tunne, että tulee nähdä muiden ihmisten niinku edessä.

6.6 NEET-nuorten kanssa työskentelevien ammattilaisten tulokset - Kolmas tutkimuskysymys

Kolmas tutkimuskysymys oli: Millaiset asiat edistävät kirkkonummelaisten nuorten siirtymistä työn ja opintojen pariin? Haastattelukysymyksenä oli: Mitä asiat tukisivat nuoria elämässä eteenpäin siirtymisessä? Haastatteluiden pohjalta tutkimuksessa nousi esille neljä pääluokkaa, jotka olivat:

1. Nuoren tilanteen kokonaisvaltainen huomioiminen
2. Motivoitunut ja ammattitaitoinen pajaohjaaja
3. Vertaisryhmään kuuluminen
4. Monitoimijainen yhteistyö

Nuoren tilanteen kokonaisvaltainen huomioiminen. Nuorten yksilöllisen tilanteen huomioiminen nousi haastatteluissa esille. Nuoren tavoitteiden selvittäminen, niiden asettelu ja niitä kohti työskenteleminen koettiin tärkeäksi. Myös jatkosuunnitelman teko pajajakson jälkeiselle ajalle koettiin jatkon kannalta merkitykselliseksi. Haastattelussa kävi ilmi, että nuoren tilanteen arviointi kokonaisvaltaisesti ja yksilöllisten tavoitteiden asettaminen koettiin tärkeäksi. Myös suunnitelmallinen ja johdonmukainen työskentely tavoitteiden parissa nähtiin tärkeänä osana nuorten opintojen ja työn pariin pääsulle.

Yhtenä tärkeänä asiana nähtiin nuorelle tarjottava yksilöllinen tuki, jossa huomioidaan nuoren tilanne ja hänen tavoitteensa. Huoleksi haastatteluissa nousi resurssien määrä, eli pystytäänkö nuorten yksilölliset tarpeet tunnistamaan ja vastaamaan niihin.

Nuorilla on yksilölliset tarpeet, mutta pystytäänkö niihin vastaamaan? Oli se sitten mikä tahansa paja.

Haastateltavat toivat myös ilmi jatkosuunnitelma teon tärkeyden pajajakson aikana ja sen äärellä työskentelyn.

Että tarjottaisi tukea niiden tavoitteiden mukaisesti, että olisi varmistettu jatkosuunnitelma. Että ei jäisi tyhjän päälle.

Haastattelussa tuotiin myös esiin tarve toiminnan joustavuudelle. Koettiin, että on tärkeitä, että toiminnassa osataan lukea tilannetta ryhmän kannalta ja joustaa tilanteen vaatiessa sitä.

Semmoinen tilannetaju, että tässä ryhmässä onkin tärkeämpää nyt toimia näin; niin kuin semmoinen toiminnan joustavuus.

Haastateltavat ilmaisivat myös tarpeen ryhmän ja jäsenten mielipiteiden kuulemiselle ja heidän toiveiden huomioimiselle.

Jotenkin niiden toiveiden kuuleminen ja huomioiminen.

Motivoitunut ja ammattitaitoinen pajaohjaaja. Haastatteluissa kävi ilmi, että pajaohjaajan ammatillisella osaamisella ja hänen motivaatiollaan koettiin olevan suuri merkitys nuorten motivoinnissa ja kannustamisessa eteenpäin. Haastatteluissa kävi ilmi, että työpajaohjaajan tulisi olla oman alansa ammattilainen.

Hänellä tulisi olla taitoa ja osaamista innostaa ja motivoida nuoria pajan toimintaan ja myös luoda uskallusta ja rohkeutta kokeilla uusia asioita.

Ammatillisesti pätevä ohjaaja on tärkeä. Sillon kun ihminen on innostunut jostakin asiasta niin se innostus tarttuu ja tulee sellanen olo, että me ollaan osa tätä juttua.

Haastateltavat kertoivat, että työpajaohjaajan tulisi osata tukea ja kannustaa nuoria uusien asioiden äärellä ja luoda turvallinen ilmapiiri. Ohjaajan antaman käytännön tuen ja kannustuksen koettiin vahvistavan nuorten itseluottamista ja tätä kautta siirtymistä opintojen ja työn pariin.

Käytännön tuki ja kannustus on todella tärkeitä näiden nuorten kohdalla, se kasvattaa itseluottamusta.

Vertaisryhmään kuuluminen. Haastatteluissa nousi esille vertaisten kanssa toimimisen tärkeys. Koettiin, että nuoret saavat vertaisistaan vertaistukea samojen asioiden kanssa painivilta nuorilta, mutta myös perspektiiviä erilaisista taustoista ja elämäntilanteissa olevilta nuorilta.

Koettiin, että nuoret kaipaavat samanikäisiä ja samankaltaisten asioiden kanssa kamppailevia nuoria ympärilleen vertaistuen vuoksi.

Nuoret on mielellään enemmän keskenään oman ikäisten nuorten ja saman tyylisten haasteiden parissa.

Koettiin myös, että muiden nuorten erilaiset taustat ja elämäntilanteet tuovat perspektiiviä ja näkökulmaa nuoren omaan elämään ja siinä oleviin haasteisiin.

Vahvuus tulee siitä, että eri taustoilta tulevat nuoret kohtaa, että nuoret ovat eri elämäntilanteissa.

Myös ryhmähengen ja ryhmätyöskentelytaitojen koettiin edistävän opintojen ja työn pariin siirtymistä.

Keskeisiä ongelmia tällä hetkellä meidän nuorten keskuudessa on se sosiaalinen osaaminen ja tavallaan. Niin tällainen tarve olisi ryhmätyöskentelylle.

Turvallinen ympäristö opetella ryhmätyöskentelytaitoja ja hyvä ryhmähengi koettiin luottamusta vahvistavaksi tekijäksi. Luottamuksen vahvistumisen koettiin taas edistävän uskallusta siirtyä opintojen ja työn pariin. Haastateltavat kokivatkin, että positiiviset kokemukset ryhmästä ja ryhmähengestä helpottaa eteenpäin siirtymistä.

Tällainen ryhmä ryhmähengen rakentaminen varmaan olisi aika hyvä niinku nuorten kohdalla.

Monitoimijainen yhteistyö. Haastatteluissa nousi myös esille monitoimijaisen yhteistyön merkitys asiakkaan tilanteen edistämisessä. Koettiin, että nuoren tavoitteiden mukaisella yhteistyöllä nuoren tilanteesta saadaan kokonaisvaltaisempi kuva. Näin nuorelle voidaan tarjota erilaisia tukitoimia eri verkostoja ja toimijoita hyödyntäen. Haastateltavat kokivat, että monitoimijaisen yhteistyön keinoin nuorelle voitaisi tarjota monipuolista, tarkoituksenmukaista ja oikea-aikaista apua ja tukea nuoren yksilöllisiin tarpeisiin.

Nuorelle ois hyvä, jos saatais enemmän sellaista yhteistyötä, että se ei ois esimerkiksi vaan Omnian ja asiakkaan välistä, vaan siinä ois mukana esim. TE-toimisto, tai työllistymistä edistävät palvelut. Ja sitten tavoitteiden mukaan tehtäisi yhdessä töitä sen eteen.

Taulukko 5: Kolmannen tutkimuskysymyksen tulokset

Tutkimuskysymys:

Millaiset asiat edistävät kirkkonummelaisten nuorten siirtymistä työn ja opintojen pariin?

NEET-nuorten tulokset	NEET-nuorten kanssa työskentelevien ammattilaisten tulokset
Turvallinen ja kannustava ympäristö <ul style="list-style-type: none"> - Turvallinen ja kannustava ympäristö - Hyväksytyksi tuleminen kokemus - Nähdäksi ja kuulluksi tuleminen - Kannustavat ihmiset ympärillä - Mukava ilmapiiri - Avarakatseiset ja sallivat ihmiset ympärillä 	Nuoren tilanteen kokonaisvaltainen huomioiminen <ul style="list-style-type: none"> - Tavoitteiden selvittäminen, asettaminen ja niitä kohti työskentely - Nuoren kokonaisvaltaisen tilanteen huomioiminen - Yksilöllinen tuki - Jatkosuunnitelman teko - Toiminnan joustavuus - Nuorten toiveiden ja mielipiteiden kuuleminen
Motivoitunut ja ammattitaitoinen pajaohjaaja <ul style="list-style-type: none"> - Motivoitunut ja ammattitaitoinen pajaohjaaja - Pajaohjaajan kannustava työote - Nuoren yksilöllisyyden huomioiminen - Pajaohjaajan rooli ryhmätyksessä 	Motivoitunut ja ammattitaitoinen pajaohjaaja <ul style="list-style-type: none"> - Taito ja osaaminen nuorten kannustamiseen ja motivointiin - Taito luoda uskallusta ja rohkeutta nuoriin - Taito luoda turvallinen ilmapiiri - Osaaminen käytännön tuen antamiselle
Turvallinen aikuinen <ul style="list-style-type: none"> - Turvallinen ja kannustava työote - Nuoren tunne siitä, että on tukijoukkoja - Läsnäolo, huomiointi ja kontakti 	Vertaisryhmään kuuluminen <ul style="list-style-type: none"> - Vertaistuki - Erilaisten ihmisten kanssa toimiminen ja nuoren näkökulmien laajentaminen - Ryhmähenki - Ryhmätyöskentelytaidot - Turvallinen ympäristö
	Monitoimijainen yhteistyö <ul style="list-style-type: none"> - Erilaisten tuentarpeiden tunnistaminen - Erilaisten tukitoimien tarjoaminen - Tarkoituksenmukainen apu ja tuki - Oikea-aikainen apu ja tuki

7 Johtopäätös

Opinnäytetyön tarkoituksena oli selvittää haastattelujen avulla Nuorten työpajatoiminnan sisällön ja tuen tarve Omnian Kirkkonummen toimipisteellä. Opinnäytetyön tavoitteena oli tuottaa tietoa Omnian Nuorten työpajoille uuden työpajatoiminnan sisällön suunnittelua varten. Opinnäytetyön tutkimuksen tavoite oli selvittää kirkkonummelaisten NEET-nuorten ja NEET-nuorten kanssa työskentelevien ammattilaisten näkemyksiä työpajatoiminnan sisällön, avun ja tuen tarpeesta sekä elämässä eteenpäin siirtymistä edistävästä asioita. Tämän opinnäytetyön laadullisen tutkimuksen tutkimuskysymyksiä oli kolme. Nämä tutkimuskysymykset olivat:

- Millainen työpajatoiminnan sisältö tukisi kirkkonummelaisten nuorten osallistumista työpajatoimintaan?
- Millainen työpajatoiminnan sisältö tukisi nuorten työelämä- ja opiskeluvälmiuksien sekä elämänhallintataitojen kehittymistä?
- Millaiset asiat edistävät kirkkonummelaisten nuorten siirtymistä työn ja opintojen pariin?

Opinnäytetyön tutkimuksen tuloksissa näkyi yhteneväisyyksiä sekä NEET-nuorten, että NEET-nuorten kanssa työskentelevien ammattilaisten vastauksissa. Varsinkin ensimmäisen ja toisen tutkimuskysymyksen vastauksissa näkyy yhteneväisyyksiä NEET-nuorten ja NEET-nuorten kanssa työskentelevien ammattilaisten välillä.

Ensimmäisen tutkimuskysymyksen tuloksissa sekä NEET-nuorilla, että NEET-nuorten kanssa työskentelevillä ammattilaisilla näkyy yhtenäisenä toiveena ei yhteen ammattialaan keskittyvä pajatoiminta. Kyseinen toiminta olisi enemmän valmennus- tai starttipajan tyylistä toimintaa, jossa sisältö olisi monipuolista ja sen aikana tutustuttaisiin eri aloihin ja työpaikkoihin. Myös ammatillinen paja nousi esille sekä NEET-nuorten, että NEET-nuorten kanssa työskentelevien ammattilaisten tuloksissa. NEET-nuoria kiinnosti luova toiminta sekä eläintenhoitoalaan keskittyvä toiminta. Myös NEET-nuorten kanssa työskentelevien ammattilaisten vastauksissa nousi esiin eläintenhoitoalaan keskittyvä pajatoiminta. Tämän lisäksi heidän tuloksissansa nousi esille tietotekniikkaan keskittyvä toiminnan sisältö. NEET-nuorten kanssa työskentelevien ammattilaisten tuloksissa nousi esiin myös hyvinvointiin keskittyvän toiminnan sisältö. Toiminnaksi toivottiin seikkailutyylisiä sisältöjä, jota NEET-nuorten tuloksissa ei näkynyt.

Toisen tutkimuskysymyksen tuloksissa NEET-nuorten ja NEET-nuorten kanssa työskentelevien ammattilaisten tuloksissa nousi paljon samoja teemoja esille. Yhdistäviä tuloksia olivat mm. kansalaistaitojen vahvistamiseen, opiskelu- ja työelämätaitojen vahvistamiseen, arjenhallinnan vahvistamiseen ja sosiaaliseen vahvistamiseen liittyvän tuen tarve. NEET-nuorten kanssa työskentelevien ammattilaisten vastauksissa nousi myös esiin hyvinvointiin keskittyvä tuki, jota NEET-nuorten tuloksissa ei ilmennyt.

Kolmannessa tutkimuskysymyksessä tuloksissa näkyi enemmän hajontaa, mutta näiden kahden tiedonantajajoukon näkyi edelleen myös yhteneväisiä vastauksia. Yhdistävät tulokset liittyivät motivoituneeseen ja ammattitaitoiseen pajaohjaajaan. Sekä NEET-nuorten, että NEET-nuorten kanssa toimivien ammattilaisten tuloksissa tämä aihe nousi yhteiseksi. Muuten tuloksissa olikin kolmannen tutkimuskysymyksen kohdalla hajontaa. NEET-nuorten tuloksissa motivoituneen ja ammattitaitoisen pajaohjaajan lisäksi turvallisella ja kannustavalla ympäristöllä oli suuri merkitys työn ja opintojen pariin siirtymisen kannalta. Myös ylipäättään turvallisen aikuisen läsnäolo koettiin tarpeelliseksi. NEET-nuorten kanssa työskentelevien ammattilaisten tuloksissa taas motivoituneen ja ammattimaisen pajaohjaajan lisäksi koettiin nuoren tilanteen kokonaisvaltaisen huomioimisen edistävän nuoren siirtymistä eteenpäin työn ja opintojen pariin. Myös vertaisryhmään kuulumisen nousi tuloksissa esille. NEET-nuorten kanssa työskentelevien ammattilaisten tuloksissa näkyi myös monitoimijaisen yhteistyön tärkeys ja tarve työhön ja opintojen pariin siirtymisen kannalta.

Kun verrataan opinnäytetyön tutkimuksen tuloksia aiempiin tutkimuksiin, voidaan nähdä yhteneväisyyksiä useaankin tutkimukseen ja niiden tuloksiin. Tämän opinnäytetyön tutkimusperustana toimi neljä tutkimusta. Ensimmäisenä tutkimuksena toimii Nuorisotakuu-työryhmän loppuraportti (2015). Toisena tutkimuksena toimii Matilda Wrede-Jäntin (2018) U2-tutkimus. Kolmantena tietopohjana toimii Parkkilan ja Poutasen (2023) tutkimus NEET-nuorten hyvinvoinnista, palveluiden käytöstä ja toimintakyvystä. Neljäntenä tietopohjana toimii Mascherini (2017) artikkeli, jossa käsitellään Eurooppalaisten NEET-nuorten tilannetta, ja hyviä käytäntöjä nuorten koulutukseen ja työmarkkinoille pääsyn edistämiseksi.

Vuoden 2012 Nuorisotakuu-työryhmän esityksessä yhdeksi nuorten työpajatoiminnan tavoitteeksi oli asetettu nuorten työpajatoiminnan ja oppilaitosyhteistyön lisääminen. Loppuraportin mukaan nuorten työpajatoiminnassa oli panostettu laatuun, vaikuttavuuteen ja alueelliseen verkostotoimintaan. Myös työpajatoiminnan asema osana koulutusjärjestelmää ja sen rooli vaihtoehtoisena oppimisympäristönä nähtiin toteutuneen. (Nuorisotakuu-työryhmän loppuraportti ja suositukset jatkotoimiksi 2015, 9, 26-27.) Myös tämän opinnäytetyön tutkimuksessa NEET-nuorten kanssa työskentelevien ammattilaisten tuloksissa nousi esille näkökulma monitoimijaisen yhteistyön hyödyille ja tarpeelle.

Tutkimuksessa nousi myös esiin ammatillisten taitojen kehittäminen ja näkyväksi tekeminen mm. lyhytkorttikoulutusten tuomana hyötynä, niin NEET-nuorten kanssa toimivien ammattilaisten näkökulmasta, kuin myös NEET-nuorien itsensä ilmaisemana.

Nuorisotakuu-työryhmän loppuraportin mukaan työpajaympäristön nähtiin tarjoavan yksilöllistä ohjausta ja tukea. Työpajatoiminta nähtiin työllistävänä palveluna, jonka koettiin lisäävän nuoren motivaatiota, aktiivista toimijuutta ja luottamusta yhteiskuntaan. (Nuorisotakuu-työryhmän... 2015, 47-49.) Myös tämän opinnäytetyön tutkimuksessa yksilöllisen ohjauksen ja tuen merkitys näkyi niin NEET-nuorten kanssa työskentelevien ammattilaisten, kuin NEET-nuorten itsenä ilmaisemina. Molempien ryhmien tuloksissa näkyi yksilöllisen tuen ja ohjauksen merkitys ja tarve. NEET-nuorten tuloksissa näkyi tarve turvalliselle aikuiselle, joka huomioi, on läsnä, ottaa kontaktia ja auttaa eteenpäin. NEET-nuorten kanssa työskentelevien ammattilaisten vastauksissa taas näkyi tarve nuorten kokonaisvaltaisen tilanteen ymmärrykselle, yksilölliselle ja joustavalle tuelle ja nuorten yksilöllisten tavoitteiden ja jatkosuunnitelmien edistämiseksi. Tutkimuksessa myös nousi esille molempien ryhmien mielipide nuorten toimijuuteen liittyvien taitojen puutteesta ja tarve niiden vahvistamiselle. Tällaisia taitoja olivat mm. kansalaistaidot, arjenhallinnalliset taidot, sosiaaliset taidot ja työ- ja opiskelunvalmiudet.

U2-tutkimushankkeessa (2018) kerättiin aineistoa nuorten työpajojen valmentautujilta ja heidän valmentajiltaan. Tutkimuksessa etsittiin vastausta kysymykseen: Mikä on juuri sinulle ollut parasta työpajalla? Tutkimuksessa nousi esille kaksi teemaa, jotka olivat nuorten saama suhdetuki, sekä osallisuuden kokemus. Suhdepohjaisella tuella tarkoitetaan nuoren kokemaa aitoa kohtaamista, huomioimista ja kiinnostusta valmentajalta. Osallisuuden tunteella taas tarkoitetaan nuoren kokemusta päästä osaksi työpajalla toimivaa ryhmää. (Wredeljätti 2018, 84, 87.) Tässä opinnäytetyön tutkimuksessa nousivat molemmat teemat esille.

Varsinkin NEET-nuorten vastauksissa nousi esille suhdetuki ja se näkyi tuloksissa mm. nähdyksi tulemisen, ohjaajan osoittaman kiinnostuksen ja huomion, sekä aidon läsnäolon kaipuulla. Tuloksissa näkyi myös tarve kannustavalle ja hyväksyvälle vuorovaikutukselle turvallisen aikuisen kanssa. NEET-nuorten kanssa työskentelevien ammattilaisten tuloksissa taas näkyi nuoren kokonaisvaltaisen tilanteen huomioimisen tarve, nuoren yksilöllisiin tarpeisiin vastaamisen tarve ja motivoituneen, innostavan ja kannustavan aikuisen roolin merkitys.

Myös osallisuuden kokemus näkyi tämän opinnäytetyön tuloksissa. Varsinkin NEET-nuorten tuloksissa näkyi sosiaalisen vahvistamisen teema ja turvallisen ja kannustavan ympäristön merkitys. Tuloksissa sosiaalisen vahvistamisen tarve nosti esille toiveita sosiaalisille tilanteille altistumiselle ja niiden harjoittelulle. Myös turvallinen ja kannustava ympäristö nousi tuloksissa esiin. Vertaisten kanssa toimiminen, heidän hyväksymäksi tuleminen, omana itsenä tilanteessa oleminen, ryhmähengen ja yhteisöllisyyden tärkeys, sekä tunne, ettei kukaan jää yksin tai ulkopuolelle nousivat tuloksissa esiin.

Myös NEET-nuorten kanssa toimivien ammattilaisten tuloksissa nousi esille ryhmän, osallisuuden ja sosiaalisen vahvistamisen teemat. Työpajatoiminnan vahvuutena nähtiin vertaisten kanssa toimiminen. Oman ikäryhmän kanssa toimimisessa nähtiin hyötynä vertaistuki ja samankaltaisten haasteiden peilaaminen. Eri taustoista ja tilanteista tulevat oman ikäryhmän kuuluvat vertaiset toivat myös perspektiiviä nuorelle. Lisäksi sosiaalisille tilanteille altistuminen ja niiden harjoittelu nähtiin tärkeänä. Myös kaveritaitojen opettelu vertaisryhmässä nähtiin tärkeänä.

Parkkila ja Poutanen (2023) tutkivat NEET-nuorten hyvinvointia, palveluiden käyttöä ja toimintakykyä. Tutkimuksen mukaan toimintakykyyn liittyviä muutoksia toivottiin eniten mielen hyvinvointiin, tulevaisuuden selkeyttämiseen, sosiaalisiin tilanteisiin, sekä opintoihin ja työhön siirtymiseen. Tutkimuksen mukaan mielenterveyden haasteet nousivat yhdeksi suurimmaksi tekijäksi tutkimuksessa. Mielenterveyden haasteiden katsottiin vaikuttavan kielteisesti hyvinvointiin, toimintakykyyn, sekä opiskelupaikassa ja työelämässä pysymiseen. Aineiston mukaan opiskelussa ja sosiaalisessa hyvinvoinnissa olevat haasteet olivat yleisiä. (Parkkila & Poutiainen 2023, 20, 22-23.) Tämän opinnäytetyön tutkimuksen tuloksissa nousi samoja teemoja esiin.

Opinnäytetyön tutkimuksen tuloksissa mielen hyvinvointi ja siihen liittyvät seikat nousivat NEET-nuorten kanssa työskentelevien ammattilaisten vastauksissa esiin mm. liikunnan, terveellisten elämäntapojen ja ravinnon muodossa. Mielen hyvinvointiin liittyi myös itsetuntoon ja omiin vahvuuksiin liittyvä vahvistamisen tarve. NEET-nuorten vastauksissa sen sijaan ei noussut suoraan esiin mielenterveyden teemat.

Myös tulevaisuuden selkeyttäminen nousi opinnäytetyön tutkimuksen tuloksissa esille. Sekä NEET-nuorten, että NEET-nuorten kanssa työskentelevien ammattilaisten tuloksissa näkyi tarve oman polun etsimiselle, vaihtoehtojen kartoittamiselle, oman alan pohtimiselle ja eri aloihin liittyvän tiedon kartuttamiselle. Sosiaalisten tilanteiden vahvistamisen tarve näkyi niin ikään sekä NEET-nuorten, että NEET-nuorten kanssa työskentelevien ammattilaisten tuloksissa. Sosiaaliset tilanteet koettiin vaikeiksi, ryhmä- ja kaveritaidot puutteellisiksi, sekä sosiaalisille tilanteille altistuminen ja niiden harjoittelu tärkeäksi.

Myös osallisuuden ja yhteisöllisyyden tarve nousi tuloksissa esiin. Opintoihin ja työhön siirtymiseen liittyvät haasteet ja niiden parantamisen tarve näkyivät myös niin NEET-nuorten, kuin NEET-nuorten kanssa työskentelevien ammattilaisten tuloksissa. Työelämän taitojen vahvistamista ajoissa paikalle tulemisessa ja ilmoittamisessa koettiin tarpeelliseksi. Myös ammatillisten taitojen parantaminen mainittiin lyhytkorttikoulutusten muodossa. Lisäksi molemmat ryhmät mainitsivat töihin ja opintoihin siirtymisen olevan vaikeaa, sillä nettisivuilla navigointi, opiskelu- ja työhakemusten ja CV:n tekeminen on hämmentävää.

Mascherinin (2017) artikkelissa kerrottiin hyviä käytänteitä NEET-nuorten työllistymisen edistämiseksi ja koulutukseen pääsemiseksi. Tällaisia hyviä käytänteitä olivat mm. nuoren työmarkkinavalmiuden huomioiminen ja mahdollisten työllistymistä estävien asioiden selvittäminen ennen työmarkkinoille siirtymistä. Lisäksi monitoimijainen verkostoyhteistyö, jossa nuoren työllistymistoimenpiteitä suunnitellaan ja toteutetaan yhdessä verkoston kanssa, nähtiin työllistymistä edistävänä toimenä. Nuorilähtöisyys nousi myös esille ja artikkelissa painotettiin nuorikeskeisyyttä, ei työmarkkinakeskeisyyttä. Nähtiinkin tärkeäksi, että nuorelle olisi erilaisia tuettuja ja räätälöityjä oppimiskeinoja tarjolla. Henkilöstön, joka toteuttaa nuoren työllistymistä ja ehkäisee koulunkäynnin keskeytymistä, tulisi olla ammattitaitoista ja osaa-vaan, jotta nuori saa tarvitsemansa tuen ja tiedon mitä tarvitsee. (Mascherini 2017.) Tämän opinnäytetyön tutkimuksen tuloksissa nousi samoja teemoja esiin.

Opinnäytetyön tutkimuksen tuloksissa nuoren yksilöllisen tilanteen huomioiminen ja sen mukaan eteneminen nousi NEET-nuorten kanssa työskentelevien ammattilaisten tuloksissa esiin. Nuoren kokonaisvaltaisen tilanteen huomioiminen, tavoitteiden suunnittelu, jatkosuunnitelmien teko ja yksilöllisen tuen tarjoaminen koettiin tärkeäksi.

Myös monitoimijainen verkostoyhteistyö nousi esiin NEET-nuorten kanssa työskentelevien ammattilaisten tuloksissa. Monitoimijaisen verkostoyhteistyön nähtiin olevan tärkeää erityisesti erilaisten tuentarpeiden tunnistamisessa ja tarvittavan tuen tarjoamisessa. Lisäksi monitoimijaisen verkoston koettiin mahdollistavan oikea-aikainen ja tarkoituksenmukainen apu ja tuki nuorelle.

Nuorilähtöisyys nähtiin osana nuoren kokonaisvaltaista huomioimista NEET-nuorten kanssa työskentelevien ammattilaisten vastauksissa. Nuorilähtöisyys nähtiin myös motivoituneen ja ammattitaitoisen pajaohjaajan yhtenä tärkeänä piirteenä sekä NEET-nuorten, että NEET-nuorten kanssa työskentelevien ammattilaisten mukaan. NEET-nuorten tuloksissa motivoituneen ja ammattitaitoisen pajaohjaajan kriteereihin kuuluu nuoren yksilöllisyyden huomioiminen, kannustava työote ja vastuu ryhmätyksestä. NEET-nuorten kanssa työskentelevien ammattilaisten tuloksissa motivoitunut ja ammattitaitoinen työpajaohjaaja on kannustava, motivoiva, osaa luoda uskallusta ja rohkeutta, osaa luoda turvallisen ilmapiirin ja osaa antaa käytännön apua.

8 Pohdinta

Halusin tehdä opinnäytetyön minulle merkityksellisestä aiheesta, ja alusta asti nuoret kohderyhmänä oli ajatuksissani. Olen työskennellyt nuorten parissa yli 12 vuotta ja tänä aikana nuorten kanssa työskentelystä ja nuorista itsestään on muodostunut minulle tärkeä ja henkilökohtainenkin asiakasryhmä. Olen kehittymässä Sote-alan ammattilaiseksi nuorten kanssa työtä tehden. Olen myös oppinut paljon itsestäni nuorten kautta. Minulle on muodostunut tunne siitä, että haluan edistää nuorten asioita ja puhua heidän puolestansa.

Halusin myös tehdä opinnäytetyöni sellaisella menetelmällä, jota voitaisiin konkreettisesti hyödyntää. Toiveenani oli, että voisin opinnäytetyöni avulla edistää nuorten tilannetta ja saada positiivista muutosta aikaan. Tästä syystä lähestyin työelämäkumppani, sillä tiesin, että heidän kauttaan olisi mahdollisuus keskittyä nuoriin kohderyhmänä ja mahdollisesti päästä vaikuttamaan konkreettisesti nuorten tilanteeseen.

Opinnäytetyön aihe on minulle tärkeä, sillä se käsittelee osittain omaa työtäni. Työskentelen Kirkkonummen kunnalla etsivänä nuorisotyöntekijänä, ja tavoitteeni on toimia kirkkonummeilaisten nuorten apuna ja tukena heitä askarruttavien asioiden selvittämisessä ja ratkaisemisessa. Etsivä nuorisotyö on nuorisolain (1285/2016) mukaan nuoren kasvun, itsenäistymisen, osallisuuden ja elämänhallinnan vahvistamista, sekä tuen tarpeessa olevan nuoren auttamista erilaisten palveluiden ja tuen piiriin. Etsivä nuorisotyö on nuorelle vapaaehtoista ja ilmaista palvelua. (Nuorisolaki 1285/2016).

Etsivä nuorisotyö on suunnattu alle 29-vuotiaille nuorille, joilla on tuen tarvetta. Etsivän nuorisotyön tarkoituksena on tavoittaa näitä tuen tarpeessa olevia nuoria, ja auttaa heitä pääsemään palveluiden piiriin ja etenemään elämässään. Tuen tarpeita voivat olla kasvun edistäminen, itsenäistyminen, osallisuuden vahvistaminen, elämänhallinnan parantaminen, sekä koulutuksen ja työelämän piiriin pääseminen. (Into ry 2024). Etsivään nuorisotyöhön liittyy siis vahvasti tulevaisuuden suunnittelu ja mahdollisten jatkopolkujen ja palveluiden kartoittaminen nuorille. Tästä syystä koenkin opinnäytetyön aiheen ja tavoitteen myös minun asiakkaideni tilannetta ja palveluita parantavaksi. Kun työpajatoiminta Kirkkonummella tarjoaa monipuolista, ja nuorten toiveita ja tarpeita vastaavaa toimintaa, hyötyvät siitä sekä nuoret, että nuorten kanssa toimivat ammattilaiset, minä mukaan luettuna.

Tämän opinnäytetyön aikana on pyritty keskittymään tutkimuksen kannalta olennaisiin kysymyksiin ja pitäytymään aineiston analyysivaiheessa tutkimuskysymyksissä. Opinnäytetyön tutkimuksen tulokset mukailevat osittain tässä opinnäytetyössä käytettyä tietoperustaa. Opinnäytetyön tutkimuksessa on havaittavissa aineiston saturaatiota, mikä kertoo, että vastauksia on saatu riittävästi, ja ne ovat olleet keskenään linjassa.

Tämän opinnäytetyön tutkimuksen aikana on pyritty varmistamaan tutkimuksen luotettavuutta mahdollisimman hyvin. Haastattelut on esitetattu ja ne on nauhoitettu ja litteroitu huolella. Lisäksi aineistoon on perehdytty huolellisesti ja perusteellisesti se on analysoitu mahdollisimman tarkasti. Aineisto on käyty useaan otteeseen läpi ja analyysivaiheessa on pyritty tarkastelemaan alkuperäisilmauksia ja tarvittaessa palattu alkuperäisaineistoon, jotta aineisto pysyisi luotettavana ja mahdollisimman aitona.

Tämän opinnäytetyön merkittävin tulos oli NEET-nuorten ja NEET-nuorten kanssa työskentelevien ammattilaisten vastausten yhtenäisyys. Molempien ryhmien vastauksissa nuorten koettiin hyötyvän turvallisesta tilasta, turvallisista aikuisista, vertaisten parissa toimisesta, sekä oman polun ja itsenäisen elämän vahvistamisesta.

8.1 Opinnäytetyön luotettavuuden arviointi

Tutkimustoiminnassa pyritään virheiden välttelyyn, jonka vuoksi yksittäisten tutkimusten luotettavuutta tulee arvioida. Laadullisen tutkimuksen luotettavuuteen liittyykin monia erilaisia arviointiperinteitä. Laadullisten tutkimusten luotettavuutta tarkastellaan yleensä validiteetin ja reliabiliteetin käsittein. Vaikka luotettavuutta arvioidaankin näiden avulla, ovat ne saaneet myös kritiikkiä osakseen. Kritiikin mukaan validiteetti ja reliabiliteetti on kehitetty määrällisen tutkimuksen luotettavuuden arviointiin, eivätkä siksi suoraan vastaa laadullisen tutkimuksen luotettavuuden tarpeita. Tutkimuksen luotettavuutta arvioitaessa on myös tärkeää pohdita, onko ylipäätään yhtenäisiä laadullisia käsitteitä olemassa. Vaikka luotettavuuden arvioinnissa voidaankin käyttää kolmea erilaista periaatetta, voidaan yhteneväisiä piirteitä löytää. Tutkimuksen luotettavuuteen vaikuttaa esimerkiksi tutkimuksen kohde, tutkijan rooli tutkimuksessa, aineiston keruu ja analysointi, tutkimuksen tiedonantajat sekä tutkimuksen raportointi. (Tuomi & Sarajärvi 2018, 158, 160, 163-164.)

Tutkimuksen kohdetta ja tarkoitusta voidaan siis tarkastella. Tällöin tarkastellaan mitä ollaan tutkimassa ja miksi. Voidaan myös tarkastella tutkijan omaa sitoutumista tutkimukseen. Tällöin tarkastellaan, miksi tutkimus on tutkijalle tärkeä, ja mitä olet tutkimuksen alussa oletanut ja onko ajatukset muuttuneet tutkimuksen aikana. Myös tutkijan ja tiedonantajan välistä suhdetta voidaan arvioida, jolloin tarkastellaan millä perusteilla tiedonantajat valittiin, miten heitä tiedotettiin tutkimuksesta ja kuinka monta osallistujaa oli. Tutkijan ja tiedonantajan roolia voidaan myös arvioida, jolloin heidän välistään suhdetta tarkastellaan. Tutkimuksen raportointi on myös tärkeä luotettavuuden mittari. Aineiston keruuseen ja analysointiin on kiinnitettävä huomiota. Tällöin on hyvä avata aineiston keruun menetelmiä, keruuseen käytettyä tekniikkaa ja haastattelujen toimintatapoja. Myös aineistoanalyysin keinot, tulokset ja johtopäätökset tulee raportoida. On tärkeää, että raportissa tulokset on tuotu lukijalle selkeästi ja ymmärrettävästi esille ja tietoa on annettu tarpeeksi tutkimukseen ja sen kulkuun liittyen. (Tuomi & Sarajärvi 2018, 163-164.)

Opinnäytetyön tutkimuksessa on pyritty toimimaan läpinäkyvällä ja luotettavalla tavalla ja siinä on pyritty välttämään virheitä sekä noudattamaan laadullisia periaatteita. Opinnäytetyön aiheeksi on valittu tutkimuksen tekijälle tärkeä aihe ja opinnäytetyön tutkimus on siitä syystä haluttu tehdä huolella. Opinnäytetyö aikana on kiinnitetty paljon huomiota tutkijan rooliin ja toimintaan tutkimuksen aikana. Varsinkin tutkijan ja tiedonantajan väliseen suhteeseen on kiinnitetty erityistä huomiota. Myös tiedonantajien valinta on tehty huolella siten, että tiedonantajat sopivat aineiston keruun kriteereihin, eli ovat NEET-nuoria, tai NEET-nuorten kanssa työskenteleviä ammattilaisia. Opinnäytetyön aineiston keruuseen ja analysointiin on kiinnitetty huomiota, ja se on myös pyritty avaamaan opinnäytetyössä lukijalle mahdollisimman selkeästi. Myös raportoinnissa on pyritty mahdollisimman selkeään, informatiiviseen ja ymmärrettävään kieleen.

Opinnäytetyöntekijän vastuulla oli haastateltavien etsiminen tutkimukseen ja haastatteluai-katauluista sopiminen haastateltavien kanssa. Tutkimuksen osallistuvalla haastateltavalle annettiin haastattelun aluksi kirjallinen tutkimustiedote- ja sopimus, joka käytiin yhdessä läpi. Tutkittavalle kerrottiin tutkimuksen tekijä, taustaorganisaatio, haastateltavien oikeudet yksityisyyden suojaan ja itsemääräämisoikeuteen liittyen, sekä taattiin hänelle anonymiteetti tutkimusta koskien. Tällaisia asioita olivat mm. anonymiteetti ja henkilötietojen kerääminen, oikeus keskeyttää tutkimukseen osallistuminen koska tahansa, oikeus pyytää lisätietoa tutkimuksesta ja esittää kysymyksiä koska tahansa tutkimusta, sekä tieto haastatteluaineiston säilytyksestä ja hävityksestä. Tutkittavalta varmistettiin halukkuus osallistua tutkimukseen ja pyydettiin kirjallinen suostumus tutkimukseen osallistumiseen. Tutkimuksessa kerättiin vain oleellinen tieto tutkimusta koskien ja varmistettiin, ettei vastaajan henkilöllisyyttä voida tunnistaa lopullisesta julkaisusta.

Haastattelu toteutettiin teemahaastatteluna, jossa haastateltavan kokemukset ovat keski-össä. Haastattelussa esitettiin tarkentavia lisäkysymyksiä ja keskustelua ohjattiin hienovaraisesti takaisin teeman äärelle, mikäli sille oli tarvetta. Haastattelu nauhoitettiin, josta kerrottiin haastateltavalle. Nauhoite, sekä siitä tehty litterointi säilytettiin turvallisessa paikassa tutkimuksen ajan. Opinnäytetyön valmistuttua aineisto hävitetään asianmukaisella tavalla.

Koko opinnäytetyön prosessin ajan on pyritty pitämään huolta siitä, että on toimittu eettisesti kestäväällä tavalla, eli rehellisesti, luotettavasti, sekä haastateltavaa arvostavasti. Opinnäytetyön edetessä kerättyyn aineistoon perehdyttiin ja siihen palattiin tarvittaessa. Opinnäytetyön aikana on myös pidetty huolta siitä, ettei tutkimuksen tuloksiin, tulkintaan eikä niiden esittämiseen vaikuta tutkimuksen tekijän omat mielipiteet ja asenteet. Opinnäytetyön aikana kaikki toiminta, sekä raportointi tapahtui puolueettomasti ja tasavertaisesti.

Luotettavuus, rehellisyys, arvostus ja vastuunkanto ovat eurooppalaisen tutkimuseettisen ohjeistuksen mukaan hyvän tieteellisen käytännön perusta. Näitä arvoja noudatetaan koko tieteellisen tutkimuksen ajan niin, että ne näkyvät raportoinnin ja viestinnän läpinäkyvyytenä ja avoimuutena. (Tutkimuseettinen neuvottelukunta 2023, 14-15.)

Opinnäytetyön tutkimuksessa on myös pyritty toimimaan luotettavasti työelämäkumppania kohtaan. Opinnäytetyön aikana on pyritty varmistamaan, että työelämäkumppanin tarpeet ja toiveet tulee huomioiduiksi. Työelämäkumppaniin on oltu aktiivisesi yhteydessä ja heille on kerrottu avoimesti opinnäytetyön etenemisestä, aikatauluista ja vaiheista. Opinnäytetyön tutkimus käynnistettiin selvittämällä, tarvitaanko tutkimukseen tutkimuslupa. Tutkimuslupa selvitettiin organisaatiolta, jolle tutkimus tehdään, eli tässä tapauksessa Espoon seudun koulutuskuntayhtymä Omniaalta. Tutkimuslupa haettiin Omniaalta ja lupa myönnettiin 13.3.2024. Opinnäytetyön tutkimuksesta tehtiin saatekirje, jossa selvisi tutkimuksen sisältö ja tavoitteet, sekä tutkimukseen osallistujan oikeudet, ja tutkimuksen käytännön toteutus.

Jos opinnäytetyön tutkimukselle olisi ollut enemmän aikaa, olisi haastateltavia voitu yrittää etsiä enemmän. Näin olisi voitu saada vielä uusia vastauksia haastateltavilta ja uusia näkökulmia tähän opinnäytetyöhön. Opinnäytetyön tekijän ja työelämäkumppanin rajallisen aikaikkunan vuoksi tämä ei kuitenkaan ollut mahdollista.

8.2 Jatkotutkimusaihe

Tämän opinnäytetyön tutkimukselle ei ole suoranaista jatkotutkimusaihetta. Tutkimuksen tuloksia on tarkoitus hyödyntää Omnian Nuorten työpajojen Kirkkonummen toimipisteen toiminnan jatkokehittelyssä. Kehitystyössä voitaisiin hyödyntää esimerkiksi palvelumuotoilun menetelmiä.

Koska opinnäytetyön työelämäkumppanin aikataulu on tiukka, ja he haluavat jättää kehittämistyön uudelle työpajaohjaajalle, ei ulkopuolisen totuttamaa kehittämistyötä ole tarpeellista aloittaa tässä vaiheessa. Omnian Nuorten työpajat hyödyntävät tämän opinnäytetyön tutkimusta uuden toiminnan suunnittelussa ja jättävät myös tulevalle Kirkkonummen toimipisteen työpajaohjaajalle mahdollisuuden vaikuttaa toimintaan ja jatkokehittää sitä. Tulevaisuudessa voi ilmetä uudelleen tarvetta tutkimukselle tai kehittämistyölle.

8.3 Toimeksiantajan palaute

Työelämäkumppanina toimiva Omnian Nuorten työpajat olivat tyytyväisiä opinnäytetyn tutkimukseen. He kokivat, että opinnäytetyön tutkimus antoi heille lisätietoa siitä, minkälaista toimintaa Omnian Kirkkonummen toimipiteellä kaivattaisiin. Opinnäytetyön tutkimuksen tuloksia on hyödynnetty Kirkkonummen toiminnan uudelleen arvioinnissa ja sen suunnittelussa. Opinnäytetyön tutkimuksen tuloksia aiotaan hyödyntää myös muussa työpajatoiminnassa, sillä ne kuvaavat nuorten näkökulmia ja toiveita työpajatoiminnan sisällöstä ja toiminnasta.

Opinnäytetyön tutkimus koettiin työelämäkumppanin puolelta syväluotaaviksi ja monipuoliseksi. Opinnäytetyön tutkimus tarjosi työelämäkumppanille uutta tietoa Kirkkonummen alueen nuorten tarpeista ja osittain vahvisti aiempaa tietoa. Erityisesti nuorten tuottama tietö heidän tarpeitaan ja toiveistaan koettiin tärkeäksi. Työelämäkumppani jäi kaipaamaan opinnäytetyössä laajempaa näkökulmaa työllistymiseen ja työkokeiluun. Muuten yhteistyön nähtiin sujuneen loistavasti ja opinnäytetyön tulokset koettiin hyödyllisiksi.

Lähteet

AVI 2023. Nuorten syrjäytyminen. Viitattu 14.4.2024. <https://beta.tieto.avi.fi/nuorten-syrjaytyminen>

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus 2024. Nuorisotyöttömyyden seuranta Uudenmaan ELY-keskuksen alueella Uudenmaan ELY-keskus - Marraskuu 2023. Viitattu 11.1.2024.

https://www.ely-keskus.fi/documents/13166/0/Nuorisotakuun+seuranta+11_2023.pdf/c7009f0a-52ac-5411-42d0-e067337051f6?t=1703143734339

Hämäläinen, T. & Palo, S. 2014. Työpajapedagogiikka - Valmennuksen pedagogisia lähtökohtia työpajalla. Helsinki: Star-Offset.

Into ry. Etsivä nuorisotyö. Viitattu 15.1.2024. <https://www.intory.fi/etsiva-nuorisotyö/>

KvaliMOTV 2023a. Johdanto. Viitattu 15.1.2024. <https://www.fsd.tuni.fi/menetelmaopetus/kvali/L1.html>

KvaliMOTV 2023b. Aineisto- ja teorialähtöisyys. Viitattu 15.1.2024. https://www.fsd.tuni.fi/menetelmaopetus/kvali/L2_3_2_3.html

KvaliMOTV 2023c. Aineiston määrä ja tutkittavat. Viitattu 15.1.2024. https://www.fsd.tuni.fi/menetelmaopetus/kvali/L6_2.html

KvaliMOTV 2023d. Kylläntyminen. Viitattu 15.1.2024. https://www.fsd.tuni.fi/menetelmaopetus/kvali/L6_2_2.html

KvaliMOTV 2023e. Sisällön analyysi. Viitattu 15.1.2024. https://www.fsd.tuni.fi/menetelmaopetus/kvali/L7_3_2.html

KvaliMOTV 2023f. Teemoittelu. Viitattu 19.2.2024. https://www.fsd.tuni.fi/menetelmaopetus/kvali/L7_3_4.html

KvaliMOTV 2023g. Haastattelu. Viitattu 20.1.2024. https://www.fsd.tuni.fi/menetelmaopetus/kvali/L7_3_2.html

KvaliMOTV 2024h. Saturaatio. Viitattu 27.1.2024. https://www.fsd.tuni.fi/menetelmaopetus/kvali/L6_2_2.html

KvaliMOTV 2023i. Teemahaastattelu. Viitattu 5.2.2024. https://www.fsd.tuni.fi/menetelmaopetus/kvali/L6_3_2.html

KvaliMOTV 2024j. Analyysin äärellä. Viitattu 27.1.2024. https://www.fsd.tuni.fi/menetelmaopetus/kvali/L7_1.html

KvaliMOTV 2023k. Tutkimuksen arviointi - reflektointia. Viitattu 15.1.2024. https://www.fsd.tuni.fi/menetelmaopetus/kvali/L3_3_3.html

KvaliMOTV 2024l. Validiteetti. Viitattu 27.1.2024. https://www.fsd.tuni.fi/menetelmaopetus/kvali/L3_3_1.html

KvaliMOTV 2024m. Reliabiliteetti. Viitattu 27.1.2024. https://www.fsd.tuni.fi/menetelmaopetus/kvali/L3_3_2.html

KvaliMOTV 2024n. Aineiston määrä ja tutkittavat. Viitattu 27.1.2024. https://www.fsd.tuni.fi/menetelmaopetus/kvali/L6_2.html

Mascherini, M. 2017. Good Practices in Dealing with Young People Who Are NEETs: Policy Responses at European Level. Towards a Participatory Society: New Roads to Social and Cultural Integration. 21. Täysi-istunnon esitys. Viitattu 20.4.2024. https://www.researchgate.net/profile/Pierpaolo-Donati/publication/328095963_Pierpaolo_Donati_'How_Can_Interculturality_Achieve_Social_Integration'_In_P_Donati_ed_Towards_a_Participatory_Society_New_Roads_to_Social_and_Cultural_Integration_The_Pontifical_Academy_of_Social_Scie/links/5bb735fa4585159e8d86ed07/Pierpaolo-Donati-How-Can-Interculturality-Achieve-Social-Integration-In-P-Donati-ed-Towards-a-Participatory-Society-New-Roads-to-Social-and-Cultural-Integration-The-Pontifical-Academy-of-Social-Sci.pdf#page=425

Nuorisolaki 1285/2016. Viitattu 10.1.2024. <https://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2016/20161285>

Nuorisotakuu-työryhmän loppuraportti ja suositukset jatkotoimiksi 2015. Työ- ja elinkeinoministeriön julkaisu - 19/2015. Viitattu 3.2.2024. https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/74962/TEMjul_19_2015_web_19032015.pdf?sequence=1&isAllowed=y

Omnia 2024a. Nuorten työpajat. Viitattu 20.1.2024. <https://www.omnia.fi/koulutustarjonta/nuorten-tyopajatoiminta>

Omnia 2024b. Koulutukset. Viitattu 20.1.2024. <https://www.omnia.fi/haku/koulutukset?type=All&advancedType=Ty%C3%B6pajatoiminta&area=All>

Omnia 2024c. Taidepaja. Viitattu 20.1.2024. <https://www.omnia.fi/koulutukset/taidepaja>

Parkkila, M. & Poutiainen, E. 2023. Miten työn ja koulutuksen ulkopuolella olevat nuoret aikuiset voivat? Kuntoutus - katsaukset ja analyysit. 3/2023. Viitattu 3.2.2024. <https://journal-fi.nelli.laurea.fi/kuntoutus/article/view/127800>

Pulkkinen, L, Ahonen, T. & Ruoppila, I. 2023. Ihmisen psykologinen kehitys. E-kirja. PS-kustannus.

Rahmani, H & Groot, W. 2023. Risk Factors of Being a Youth Not in Education, Employment or Training (NEET): A Scoping Review. ScienceDirect: International Journal of Educational Research 120 (2023). Viitattu 19.4.2024. <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0883035523000629?via%3Dihub>

Terveys- ja hyvinvoinninlaitos 2024. Sotkanet - Taulukko. Viitattu 11.1.2024. <https://sotkanet.fi/sotkanet/fi/taulukko/?indicator=szaKAgA=&region=szYyBQA=&year=sy5zBgA=&gender=m;f;t&abs=f&color=f&buildVersion=3.1.1&buildTimestamp=202309010633>

Tietoarkisto 2023a. Laadullinen tutkimus ja teoria. Viitattu

18.10.2023. <https://www.fsd.tuni.fi/fi/palvelut/menetelmaopetus/kvali/mita-on-laadullinen-tutkimus/laadullinen-tutkimus-ja-teoria/>

Tietoarkisto 2023b. Laadullisen tutkimuksen ominaispiirteet. Viitattu

18.10.2023. <https://www.fsd.tuni.fi/fi/palvelut/menetelmaopetus/kvali/mita-on-laadullinen-tutkimus/laadullisen-tutkimuksen-ominaispiirteet/>

Tietoarkisto 2024c. Tutkimuslupa, suostumus, informointi ja tietosuoja. Viitattu 25.1.2024.

<https://www.fsd.tuni.fi/fi/palvelut/menetelmaopetus/kvali/tutkimusetiikka/tutkimuslupa-suostumus-informointi-ja-tietosuoja/>

Tilastokeskus 2024. Tieto & trendit - NEET-indikaattori kuvaa nuorten syrjäytymistä. Viitattu

13.1.2024. <https://www.tilastokeskus.fi/tietotrendit/artikkelit/2016/neet-indikaattori-kuvaa-nuorten-syrjaytymista/>

TOIMINTAKYVYN ARVIOINTI 16-29-VUOTIAILLA NEET-NUORILLA Suositus avuksi Kelan ammatilliseen kuntoutukseen ohjattaessa 2018. Kela, Kuntoutusta kehittämässä 3:2018 -julkaisu. Viitattu 10.1.2024.

<https://helda.helsinki.fi/server/api/core/bitstreams/137efbfa-860d-4802-ad79-1b2bbc440b40/content>

Tuomi, J. & Sarajärvi, A. 2018. Laadullinen tutkimus ja sisällönanalyysi. Helsinki: Tammi.

Tutkimusarkisto 2024d. Tutkimusetiikka ihmistieteissä. Viitattu 27.1.2024.

<https://www.fsd.tuni.fi/fi/palvelut/menetelmaopetus/kvali/tutkimusetiikka/tutkimusetiikka-ihmistieteissa/>

Työ- ja elinkeinoministeriö 2023a. Työllisyyskatsaus marraskuu 2023 - Koko maa. Viitattu 11.1.2024. <https://www.temtyollisyyskatsaus.fi/graph/tkat/tkat.aspx?ssid=240114111915266&ely=&lang=FI>

Työ- ja elinkeinoministeriö 2023b. Työllisyyskatsaus marraskuu 2023 - Uusimaa. Viitattu 11.1.2024. <https://www.temtyollisyyskatsaus.fi/graph/tkat/tkat.aspx?ssid=240114111915266&ely=02&lang=FI&link=22#>

Työ- ja elinkeinoministeriö 2023c. TYÖTTÖMYYS TIETOJA ELY-KESKUKSITTAIN JA KUNNITTAIN KESKIMÄÄRIN VUONNA 2022. Viitattu 11.1.2024. <https://tem.fi/documents/1410877/2187011/elykun2022.pdf/4b816555-8946-0b3e-77aa-a3d06b0bc28b/ely-kun2022.pdf?t=1674801938821>

Työpajatoiminnan käsikirja - Valmennusta, toiminnallisuutta ja yhteisöllisyyttä 2023. Into - etsivä nuorisotyö ja työpajatoiminta ry. Helsinki: Grano. <file:///C:/Users/Admin/Documents/AMK-%20opinnot/Oppari/Tyopajatoiminnan-kasikirja.pdf>

Valtion nuorisoneuvosto 2023. Katsaus nuorten hyvinvointiin 2023. Viitattu 10.1.2024. https://tietoanuorista.fi/wp-content/uploads/2023/03/hyvinvointikatsaus_saavutettava.pdf

Vuorilehti, M., Larri, T., Kurki, M. & Hätönen, H. 2014. Uudistuva mielenterveys. Helsinki: Fioca.

Wrede-Jäntti, M. 2018. Nuorten palveluiden pauloissa - Nuorten elinolot-vuosikirja 2018 - Suhdetyön merkitys nuoren onnistuneen työpajajakson taustalla. Terveiden ja hyvinvoinninlaitos - 2018:12. Viitattu 3.2.2024. https://www.julkari.fi/bitstream/handle/10024/137198/THL_TEE030_2018.pdf?sequence=1&isAllowed=y

Julkaisemattomat lähteet

Rantala, M. 2024. Omnian Nuorten työpajojen määrät vuodelta 2023. Excel-taulukko
26.1.2024. Omnia. Espoo.

Taulukot

Taulukko 1: Esimerkki alkuperäisilmausten pelkistyksestä	24
Taulukko 2: Esimerkki alaluokkien yhdistämisestä pääluokkiin	25
Taulukko 3: Ensimmäisen tutkimuskysymyksen tulokset	31
Taulukko 4: Toisen tutkimuskysymyksen tulokset	38
Taulukko 5: Kolmannen tutkimuskysymyksen tulokset	44

Liitteet

Liite 1: Tiedote	62
Liite 2: Haastattelupohja - nuoret	63
Liite 2: Haastattelupohja - ammattilaiset	634
Liite 2: Suostumuslomake	635

Liite 1: Tiedote

Hei!

Olen Sanna Aho ja teen opinnäytetyötä Laurea-ammattikorkeakoululle sosionomiopintoihini liittyen. Opinnäytetyöni työelämäkumppani on Espoon seudun koulutuskuntayhtymä Omnia, Nuorten työpajat. Opinnäytetyöni aiheena on nuorten työpajatoiminnan sisällön, sekä avun ja tuen tarpeen selvittäminen Omnian Kirkkonummen toimipisteellä. Opinnäytetyön tutkimuksen tuloksia hyödynnetään Omnian Kirkkonummen toimipisteellä uuden työpajatoiminnan sisällön suunnittelussa. Haluankin haastatella 16-29-vuotiaita kirkkonummelaisia nuoria, jotka ovat työn, koulutuksen, valmennuksen tai asepalveluksen ulkopuolella.

Haastattelussa kysytään taustatiedoiksi ikää, koulutusastetta, onko nuorten työpajat tuttu toiminta, sekä opintojen ja töiden pariin pääsyn haasteita. Kaikki taustatiedot, sekä haastattelussa annetut tiedot ovat luottamuksellisia ja niitä käytetään ainoastaan tämän opinnäytetyn teossa. Aineisto muokataan sellaiseksi, ettei yksittäisiä henkilöitä voida tunnistaa tiedoista. Haastattelu nauhoitetaan ja litteroidaan. Haastattelu kestää noin tunnin ja sen aikana voit jättää mihin tahansa kysymykseen vastaamatta.

Osallistuminen on sinulle täysin vapaaehtoista ja voit keskeyttää haastattelun koska tahansa tai perua siihen osallistumisen milloin tahansa. Haastattelun äänitteitä ja litterointeja säilytetään ainoastaan minun tietokoneellani ja tuhotaan opinnäytetyön valmistuttua. Jos sinulla on jotain kysyttävää, tai kaipaat lisätietoja tutkimuksesta, voit olla minuun yhteydessä. Voit myös koska tahansa tutkimuksen aikana olla minuun yhteydessä, jos kaipaat lisätietoa tai tarkennusta tutkimuksesta.

Valmis opinnäytetyö julkaistaan Theseuksessa.

Sanna Aho

Sähköposti: sanna.aho@student.laurea.fi

Puhelin: 040 7023496

Liite 2: Haastattelupohja - nuoret

Taustatietokysely

- Ikä
- Mikä on koulutusasteesi?
- Onko nuorten työpajatoiminta sinulle tuttua?
- Onko sinulla ollut vaikeuksia päästä opintoihin tai töihin?

Haastattelukysymykset - nuoret

Teema 1: Tekeminen (Työpajatoiminnan ammatillinen sisältö)

- Millainen toiminnan sisältö sinua motivoisi osallistumaan nuorten työpajatoimintaan?
  - Millaisesta tekemisestä nautit?
  - Minkälainen ammatillinen tekeminen motivoisi sinua osallistumaan pajatoimintaan?
  - Mistä ammattialasta olet kiinnostunut
  - Mistä ammattialasta haluaisit lisää tietoa ja kokemusta?

Teema 2: Taidot, tieto ja tuen tarve (Työ- ja opiskeluvälmiuksien sekä arjenhallinnan tuen tarve)

- Millaista ammatillista osaamista tarvitsisit, jotta pääsisit opiskelu- tai työelämässä eteenpäin?
  - Millaisissa asioissa kaipaisit tukea ja apua?
  - Mitkä asiat opiskelu- ja työelämässä pelottaa tai jännittää?
  - Mistä kaipaisit tietoa opiskelu- ja työelämässä?
- Millaista tukea tarvitsisit, jotta työelämä- ja opiskelutaitosi paranisivat?
  - Millaiset taidot auttaisivat sinua työ- ja opiskelujen pariin?
  - Millaista tietoa kaipaisit työ- ja opiskeluelämästä?
- Millaista tukea tarvitsisit, jotta arjenhallintataitosi paranisivat?
  - Millaisiin asioihin kaipaisit apua arjen taidoissa?
  - Millaisista asioista haluaisit tietoa arjessasi?

Teema 3: Apu, tuki ja kannustus (Opintoihin ja työn pariin kannustavat toimet)

- Mitä asiat tukisivat sinua elämässä eteenpäin siirtymisessä?

Liite 3: Haastattelupohja - ammattilaiset

Taustatietokysely

- Mikä on työtehtäväsi / ammattisi?
- Mikä on missä organisaatiossa työskentelet?
- Työskenteletkö NEET-nuorten kanssa?

Haastattelukysymykset - nuorten kanssa työskentelevät ammattilaiset

Teema 1: Tekeminen (Työpajatoiminnan ammatillinen sisältö)

- Millainen toiminnan sisältöä Kirkkonummen Nuorten työpajatoimintaan kaivattaisi sinun näkökulmastasi?
  - Millaista ammatillista sisältöä Kirkkonummen työpajalle kaivataan?
  - Millainen työpajatoiminnan sisältö palvelisi kirkkonummelaisia nuoria?

Teema 2: Taidot, tieto ja tuen tarve (Työ- ja opiskeluvälmiuksien sekä arjenhallinnan tuen tarve)

- Millaista ammatillista osaamista nuoret tarvitsisivat, jotta he pääsisivät opiskelu- tai työelämässä eteenpäin?
  - Millaisia ammatillisia taitoja kirkkonummelaiset nuoret tarvitsisivat, että he pääsisivät siirtymään opintojen tai työn pariin?
- Millaista tukea nuoret tarvitsisivat, jotta heidän työelämä- ja opiskelutaitonsa paransivat?
  - Minkälaisia tukitoimia kirkkonummelaiset nuoret tarvitsisivat, jotta heidän työelämä- ja opiskelutaidot paransivat?
- Millaista tukea nuoret tarvitsisivat, jotta heidän arjenhallintataitonsa paransivat?
  - Millaisia arjenhallintaa tukevia toimia kirkkonummelaisia nuoret tarvitsisivat?

Teema 3: Apu, tuki ja kannustus (Opintoihin ja työn pariin kannustavat toimet)

- Mitä asiat tukisivat nuoria elämässä eteenpäin siirtymisessä?

Liite 4: Suostumuslomake

Hei!

Olen Sanna Aho ja teen opinnäytetyötä Laurea-ammattikorkeakoululle sosionomiopintoihini liittyen. Opinnäytetyöni työelämäkumppani on Espoon seudun koulutuskuntayhtymä Omnia, Nuorten työpajat. Opinnäytetyöni aiheena on nuorten työpajatoiminnan sisällön, sekä avun ja tuen tarpeen selvittäminen Omnian Kirkkonummen toimipisteellä. Opinnäytetyön tutkimuksen tuloksia hyödynnetään Omnian Kirkkonummen toimipisteellä uuden työpajatoiminnan sisällön suunnittelussa. Haluankin haastatella 16-29-vuotiaita kirkkonummelaisia nuoria, jotka ovat työn, koulutuksen, valmennuksen tai asepalveluksen ulkopuolella.

Haastattelussa kysytään taustatiedoiksi ikää, koulutusastetta, onko nuorten työpajat tuttu toiminta, sekä opintojen ja töiden pariin pääsyn haasteita. Kaikki taustatiedot, sekä haastattelussa annetut tiedot ovat luottamuksellisia ja niitä käytetään ainoastaan tämän opinnäytetyn teossa. Aineisto muokataan sel-laiseksi, ettei yksittäisiä henkilöitä voida tunnistaa tiedoista. Haastattelu nauhoitetaan ja litteroidaan. Haastattelu kestää noin tunnin ja sen aikana voit jättää mihin tahansa kysymykseen vastaamatta.

Osallistuminen on sinulle täysin vapaaehtoista ja voit keskeyttää haastattelun koska tahansa tai perua siihen osallistumisen milloin tahansa. Haastattelun äänitteitä ja litterointeja säilytetään ainoastaan mi-nun tietokoneellani ja tuhotaan opinnäytetyön valmistuttua. Jos sinulla on jotain kysyttävää, tai kaipaat lisätietoja tutkimuksesta, voit olla minuun yhteydessä. Voit myös koska tahansa tutkimuksen aikana olla minuun yhteydessä, jos kaipaat lisätietoa tai tarkennusta tutkimuksesta.

Valmis opinnäytetyö julkaistaan Theseuksessa.

Sanna Aho

Sähköposti: sanna.aho@student.laurea.fi

Puhelin: 040 7023496

Vahvistan lukeneeni ja ymmärtäneeni yllä olevan informaation. Annan suostumukseni osallistua haastat-teluun ja hyväksyn, että haastattelu nauhoitetaan sekä tietojani käytetään yllä kuvatulla tavalla.

Osallistujan allekirjoitus: _____

Nimenselvennys: _____

Päivämäärä &: _____